

سال قبل طرح قانونی به جهت این کار تدوین و در تحت مطالعه گذاشته شده بود. (دکرکر^۱)

حاشیه:

مطابق سواد واصله است. امضاء و سجع مهر.

شماره سند: ۱۳۳

فرستنده: وزارت مالیه

گیرنده: وزارت امور خارجه

موضوع: گمرک آستارا و دخالت نظامیان روس

تاریخ: ۳۰ میزان (۶ محرم) ۱۴۳۶

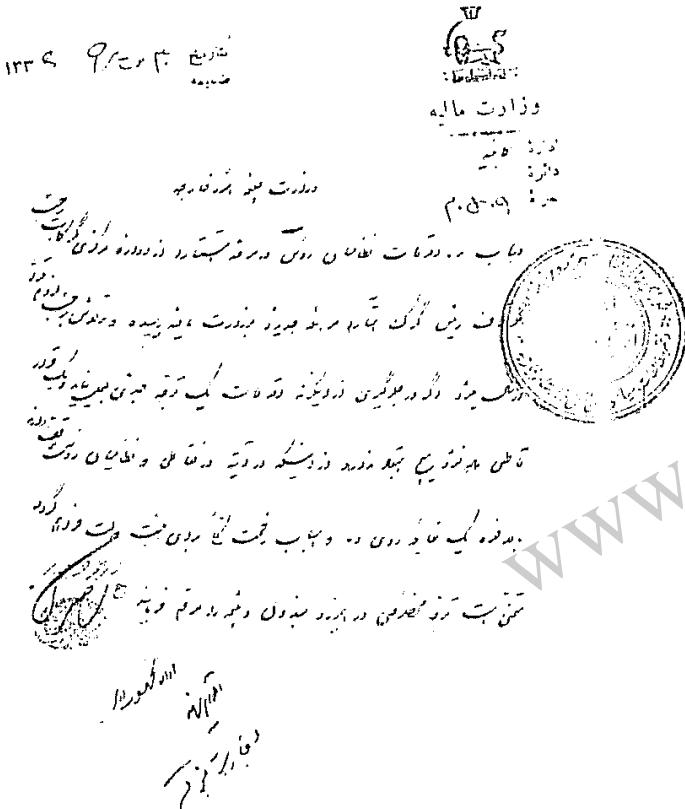
٢٠١٥٠٩

وزارت جلیله امور خارجه

در باب سوء اقدامات نظامیان روس در سرحد آستارا از اداره مرکزی گمرکات بر حسب تلگراف رئیس گمرک آستارا مراسله [ای] جدیداً به وزارت مالیه رسیده که سوادش بر حسب لزوم تلو او ارسال می شود. اگر در جلوگیری از این گونه اقدامات یک توجه جدی به عمل نیاید و یک قرار قاطعی داده نشود هیچ استبعاد ندارد از اینکه در آتیه در نقاطی که نظامیان روس توقف دارند بالاخره یک غائله روی دهد که اسباب زحمت کلی برای هیئت دولت فراهم گردد. متممی است توجه مخصوصی در این مورد مبذول و نتیجه را مرقوم فرمایند. امضای سمع مهر: وزارت مالیه

سچانسہ:

- اداره تحریرات روس اقدام نمایید به سفارت بنویسید.

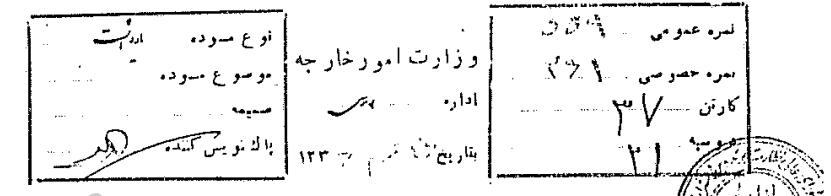

شماره سند: ۱۳۴
 فرستنده: وزارت امور خارجه
 گیرنده: سفارت روس
 موضوع: گمرک آستانه و دخالت نظامیان روس
 تاریخ: ۲۶ محرم ۱۳۳۶
 نمره: ۵۵۹/۲۶۱
 به سفارت روس

وزارت خارجه در تعقیب یادداشت خود مورخه ۳۰ ذیقعده گذشته نمره ۱۱۸۸۱/۴۳۲۲ راجع به اقدامات نظامیان روس و توقیف مال التجاره در گمرکخانه‌های ایران خاطر محترم اولیای آن سفارت سینه را قرین استحضار می‌دارد که به موجب اطلاعات واصله از آستانه در تاریخ ۱۳ اکتبر سه ساعت قبل از ظهر در موقعی که قایق بارداری از روسیه وارد و می‌خواسته است خود را به پل گمرک ایران برساند یک عدد از نظامیان روس که در بارکاس متعلق به اشکیوف نشسته بودند نزدیک شده و قایق مزبور را توقیف می‌کنند. روز بعد طرف ظهر نیز به همین ترتیب قایق دیگر را توقیف می‌نمایند و همچنین در ۳ ماه اوت هشت فقره کلی که صفرعلی نام از طرف دهانه رودخانه وارد کرده بود و قراول کشیک گمرک ایران آنها را ضبط و در صدد حمل به گمرکخانه بوده است، چند نفر قزاق روس کلیها را با حمالها توقیف و به مرکز خود می‌برند. اقدامات رئیس گمرک نزد فرمانده حمل مؤثر نشده و کلیها را به گمرک روس بردند که به فروش برسانند. چون تکرار این گونه حرکات و رفتار نظامیان موجب اختلال امور گمرکی و کسر عایدات دولت گردیده، به علاوه ممکن است مولد اتفاقات اسفنگ ناگوار گردد. با کمال احترام خواهشمند است به صدور اوامر مؤکده مؤثره از این رفتار خلاف قاعده نظامیان روس جلوگیری شده و مقرر فرمایند هرچه زودتر اموال مال التجاره‌های [مال التجاره‌های] توقیفی را از

نظامیان مسترد و به اداره گمرک آستانه تحویل دهند و بعدها نیز از اقدام به این قبیل اعمال حق -
 شکنانه جداً جلوگیری فرمایند. نتیجه اقدامات حسنی را سریعاً مترصد است. امضاء: نصیرالدوله^۱

^۱. بایگانی استاد وزارت امور خارجه، سال ۱۳۳۶ ه. ق، کارتون ۳۷، دوره ۲۱.

شماره سند: ۱۳۵

فرستنده: حکومت اردبیل

گیرنده: وزارت داخله

موضوع: تخلیه قلعه اردبیل از قوای روس

تاریخ: ۲۰ عقرب (۲۶ محرم ۱۳۳۶)

نمره: ۵۹۴

مقام منع وزارت جلیله داخله دامت شوکته

در تعقیب عرایض به نمره (۶۴) و به نمره (۴۵۴) عرض می‌کنم در باب تخلیه قلعه اینجا با اینکه هیئت دولت قول صریح به بنده دادند که روسها را از آنجا خارج نمایند و در جواب عرایض متعدده بنده در تحت نمره ۴۷۹۴ مورخه ۵ ذیحجه مرقوم شده بود که به وزارت جلیله خارج شده تأکید شد. مع‌هذا، تاکنون نتیجه از اقدامات هیئت دولت به ظهور نرسیده این است که مجدداً عرض می‌کنم حکومت اینجا بی‌منزل، نظمیه و انبار غله مالیه در میان شهر معرض خطر است. اگر این قلعه تخلیه بشود به میزان یک اردوی معظمی در این ولایت ابهت دارد و روسها هم حاضرند تخلیه کنند فقط موکول به یک اندام جدی هیئت دولت است. چنان‌که عمارت استرآباد و عمارت کرمانشاهان و سایر جاهای دیگر را تخلیه کرده‌اند. فقط اینجا مانده است. استدعا می‌کنم در این باب توجه عاجلی بفرمایند که این نامه‌نیک در این دوره وزارت جلیله باقی بماند. محل مهر و امضای حکومت اردبیل. سواد مطابق اصل است! سجع مهر: وزارت داخله اداره شمال ۱۳۳۵

۱۳۶ - آنچه از

ف سندھ: وزارت امور خارجہ

گیرنده: کارگزاری اردبیل

موضوع: دریافت مالیات از اتباع روس در اردبیل

تاریخ: ٢٦ محرم الحرام ١٣٣٦

۰۴۰۸/۲۷۰۸:

اردبیل کارگزاری خارجہ

حکومت اردبیل به وزارت داخله تلگراف می‌کند که روسها برای تنظیف شهر اردبیل هرگاه از طرف دولت اقدامی نشود خیال پاره [ای] اقدامات مستقیم دارند. چنانکه درباب مالیات نواقل و مالیاتهای جدید الوضع سابق به کارگزاری دستورالعمل داده شده است؛ به قونسلگری روس اظهار کنید که اتباع روس مالیاتهایی که برای مصارف تنظیف تخصیص شده است نمی‌دهند. به اتباع خودشان امر بدھنده مالیاتهای نواقل و مستغلات و باندروں و غیره را پپردازند تا امر شود فوراً بدله مشغول تنظیف شهر بپردازد [شده] و از اقدام مستقیم جلوگیری

ج

نحو الدهلي

محمود ۲۳ -

وزارت دادگستری

سوانح مشهد

A circular seal impression featuring Persian text arranged in concentric circles. The outermost ring contains the word 'خان' (Xan) at the top and 'خانی' (Xani) at the bottom. The inner rings contain the names of the four sons of Nadir Shah: 'شیر' (Shir), 'فریدون' (Fereidun), 'کسری' (Khosro), and 'نادر' (Nader). The center of the seal is blank.

شماره سند: ۱۳۷

فرستنده: وزارت امور خارجه

گیرنده: وزارت داخله

موضوع: دریافت مالیات از اتباع روس در اردبیل

تاریخ: ۲۶ محرم ۱۳۳۶

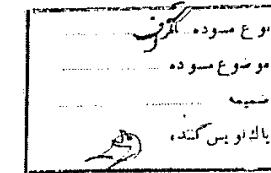
نمره: ۳۴۸/۱۹۳

به وزارت جلیله داخله

مرقومه محترمه مورخه ۱۹ شهر محرم ۱۳۳۶ محتوي سواد تلگراف حکومت اردبیل راجع به اقدام مستقیم نظامیان در تنظیف شهر زیب وصول داد. به کارگزاری اردبیل تلگراف شد که به توسط قونسولگری از اقدامات مستقیم آنها در این باب جلوگیری نماید و ضمناً خاطرنشان کند که مالیاتهای نراقل و مستغلات و غیره را که عایدات دولت و مقداری از آن تخصیص تنظیفات شهرها گردیده است مقرر دارند اتباع روسی بپردازند تا بلدیه نیز با داشتن سرمایه مشغول به تنظیف شهر گردد. ولی این نکته را نیز اولیای محترم آن وزارت جلیله تصدیق می فرمایند که تنظیف شهرها یکی از مسائل عمدی و اولیه است که نمی توان مسکوت عنده گذارد و البته باین اظهارات هم هرگاه اقدام جدی در اصلاح امر نشود قانع نخواهند شد. بنابراین، خواهشمند است از طرف آن وزارت جلیله با موقع لازمه مذاکره و درباب تنظیف شهر که از خصایص بلدیه است امر و دستور العمل لازم صادر فرمایند که از پاره [ای] محظورات جلوگیری شود. امضاء: نصیر الدوّلہ^۱

حاشیه:

۲۳ محرم

وزارت امور خارجه

اداره

بالکانویس

کشند

شماره سند: ۱۳۸

فرستنده: کارگزاری بندر جز

گی نده: وزارت امور خارجه

موضوع: ورود اتباع روس به خاک ایران (سوا درگزارش)

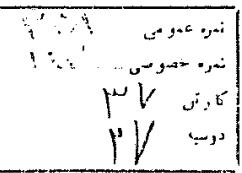
تاریخ: ۸ صفر ۱۳۶

٤٢٣

قریب دویست خانوار از مالکانهای اتباع روس چندی است به اطراف قره‌سو که خاک دولت علیه است آمده اقامت اختیار و مشغول کشت وزرع هستند و در بعضی مواقع که با اهالی کرد محله طرف منازعه و گفتگویی واقع می‌شود و سرتقی اتفاق می‌افتد از طرف اکنط قونسولگری روس به کارگزاری مراجعه و تسویه آنرا می‌خواهند که از آن جمله در یازده ماه قبل که ژنرال ماوژیر صاحب منصب روس در آنجا بود مقداری از علفهای آنجا را که مالکانها چیده برای فروش به روسیه می‌فرستند آتش گرفته می‌سوزد و ژنرال مزبور سیصد نفر قزاق به کرد محله فرستاده و نسبت این حریقت را به اهالی آنجا داده مشغول پاره [ای] اقدامات می‌شود. با اینکه از طرف حکومت استرآباد مذکوراتی به عمل آمده خسارات ادعاییه آنها که مبلغ یکهزار و شصصد تومان بوده به مبلغ هشتصد تومان قطع می‌کند که هنوز همین طور مانده و از طرف آنکت قونسولگری این خسارات را ثابت و قطع شده دانسته و راپرت آنرا البته کارگزار استرآباد به عرض رسانده و نظر به اینکه مالکانهای مذکور در خاک دولت علیه بدون اجاره و استجاره نشسته، مشغول کشت وزرع دیمی و پول آب و مالیات هم نمی‌دهند و ادعای این خسارات هم بالاخره اسباب زحمت اولیای دولت علیه خواهد شد. مقرر خواهند فرمود در مرکز با مقامات لازمه مذاکره و قراردادی در کار آنها داده شود. یک فقره دیگر نسبت سرقت به اهالی کرد محله داده و مبلغ یک هزار و چهار صد و شصت تومان مطالبه می‌نمایند و چون بدون تحصیل اجازه وزارت

مودوده نگار
مودوده موسوعه
صشمین

وزارت امور خارجه
اداره مطبوعات

فیض الدین

جلیله مدظلله اقدام در کار آنها را مقتضی ندانست؛ عجاله جواب اکنت را مسکوت عنده گذارد
مراتب را به عرض رساند که هر طور امر و مقرر فرمایند اطاعت و رفتار شود و از قرار مسموع
متجاوز از هزار خانوار هم در اطراف استرآباد هستند که البته راپرت آنرا کارگزار آنجا به عرض
رسانیده است. سچع مهر؛ وزارت امور خارجه اداره تحریرات روس ۱۳۲۸. سواد مطابق اصل
است.^۱

۱۰۷

وزارت امور خارجه

اداره دادره

مورد خد ۱۰ صفر ۱۳۹۶

四

400-401

۱۶
جعفر بن محبث رضی و فاطمه زینت الدین از ائمه شیعیان
در سال ۲۰۹ هجری در شهر کربلا درگذشتند و از ائمه شیعیان
که در این شهر متولد شده اند نیز بشارت در مزار این ائمه داشتند
و این ائمه شیعیان در مزار این ائمه داشتند

شماره سند: ۱۳۹

فرستنده: کارگزاری رشت

گیرنده: وزارت امور خارجه

موضوع: مداخلات روسها در رشت (سوانح گزارش)

تاریخ: ۱۰ صفر ۱۳۳۶

١٦٨

زرشت

جواب نمره ۲۰۶۷ موحّمت نشد قوسولگری مجدداً رفع ید کارگزاری را جداً تقاضا
می‌کند مستدعی است به فوریت با سفارت روس مذاکره و تکلیف قطعی را معین فرمایند که
تولید اشکال نشود. ۲. قوس نمره ۲۰۹۸ مهدی فرخ^۱

حاشیه: فوری است. اداره تحریرات روس راجع به بندر پیره بازار است. به سفارت بگویند به قونسول تلگراف کنند مداخله بی جهت در این امر نکنند و بگذارد این عمل تمام شود. ۱۱ صفر

^۱ بایگانی اسناد وزارت امور خارجہ، سال ۱۳۳۶ھ، ف، کارتن ۴۳، دوہے ۱۷۔

شماره سند: ۱۴۰

فرستنده: کارگزاری رشت

گیرنده: وزارت امور خارجه

موضوع: مداخلات روسها در رشت (سواد گزارش)

تاریخ: ۱۲ صفر ۱۳۳۶

نمره: ۱۹۹

از رشت

جواب نمرات ۲۰۶۷/۲۰۹۸/۲۱۰۷ نرسید. قونسول در بندر مأمور گذاشته، ولی با شدت فشاری که به کارگزاری وارد کرده‌اند تا حال از دست نداده‌ام. امروز قونسولگری توسط سید عباس به سفارت تلگراف کرده است. فوری با سفارت مذاکره و به قونسولگری تلگراف مساعد صادر فرمایند که اگر تلگراف برعلیه صادر شود جبراً از تصرف کارگزاری خارج خواهد کرد و از دولت توهین خواهد شد. منتظر جواب فوری است. ۴ قوس، نمره ۲۱۱۹، مهدی فرخ^۱

حاشیه: اداره تحریرات روس با سفارت مذاکره و اصل مداخله غیرحقه سید عباس را خاطرنشان نمایید. بجهت قونسول رشت این طور سختی نکند و تلگرافی در این خصوص صادر نمایید.

۱۲ صفر ۳۶

۱. باگانی استناد وزارت امور خارجه، سال ۱۳۳۶ ه.ق، کارتون ۴۳، دوسيه ۱۷.

۲۴۲

۲۴۱

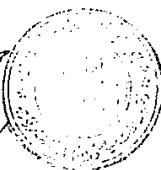
وزارت امور خارجه

اداره داده

موارخه ۱۳۴۶ صفر ۱۳

نمره ۱۹۹

شنبه

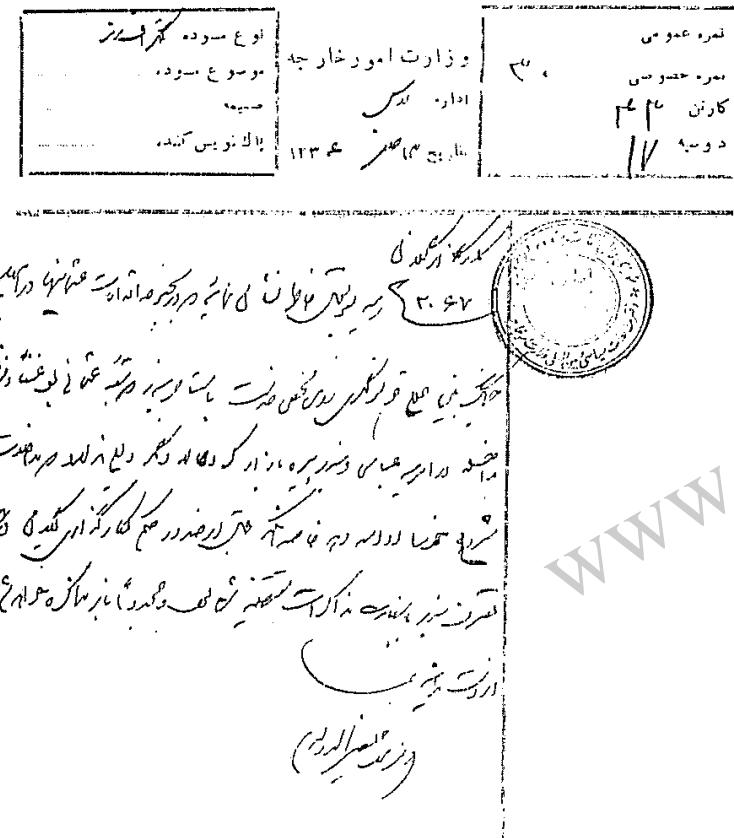
ر. رشت

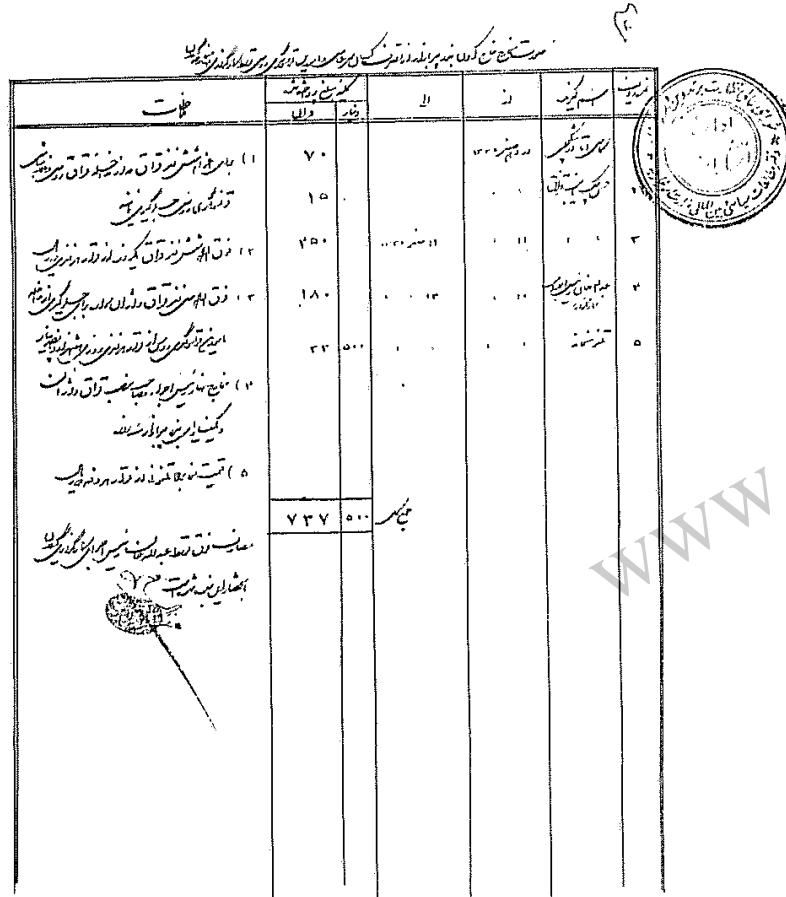
جواب نمرات ۲۰۶۷/۲۰۹۸/۲۱۰۷ نرسید. قونسول در بندر مأمور گذاشته، ولی با شدت فشاری که به کارگزاری وارد کرده‌اند تا حال از دست نداده‌ام. امروز قونسولگری توسط سید عباس به سفارت تلگراف کرده است. فوری با سفارت مذاکره و به قونسولگری تلگراف مساعد صادر فرمایند که اگر تلگراف برعلیه صادر شود جبراً از تصرف کارگزاری خارج خواهد کرد و از دولت توهین خواهد شد. منتظر جواب فوری است. ۴ قوس، نمره ۲۱۱۹، مهدی فرخ^۱

حاشیه: اداره تحریرات روس با سفارت مذاکره و اصل مداخله غیرحقه سید عباس را خاطرنشان نمایید. بجهت قونسول رشت این طور سختی نکند و تلگرافی در این خصوص صادر نمایید.

۴ قوس ۲۱۱۹ نمره

بلیغه اداره داده
کارگزاری رشت
کارگزاری رشت
کارگزاری رشت

شماره سند: ۱۴۲

فرستنده: کارگزاری گیلان

گیرنده: وزارت امور خارجه

تاریخ: —

نمره: —

موضوع: صورت مخارج تخلیه بندر پیر بازار از مامورین قونسولگری روس

تاریخ: —

صورت مخارج خارج کردن بندر پیر بازار از تصرف کسان میرعباس و مأمورین قونسلگری

روس توسط کارگزاری مهام خارجہ گیلان

نمره/ردیف	اسم گیرنده	از	الی	کلیه مبلغ پرداخته شده	ملاحظات	
				فران	دینار	
۱	کاس آفادر شکجه	۱۳۶۶		۷۰	(۱) برای اعزام شش نفر تراق که از مداخله تراق روس و غلامشی قوشولگری روس جلوگیری نمایند.	
۲	حسن یک نایب قراق	*	*	۱۵	(۲) لوق الماده شش نفر تراق بک روزه از قرار هر نفری دویال	
۳		*	*	۴۵۰	(۳) لوق العاده سی نفر تراق و اواین سواره برای جلوگیری از مداخله సామూరిن قوشولگری روس از قرار هر سه شنبه روزی هفت هزار و پانصد دینار	
۴	عبدالله خان رئیس اجرای کارگزاری	*	*	۱۸۰	(۴) مخارج نهار رئیس اجرا و مصاحب منصب تراق و اواین و کمیساری بندپیر بازار س روژه.	
۵	تلخون خان	*	*	۲۲	۵۰۰	(۵) قیمت تخاریت تلخون از ترار هر دفعه دویال.
			جمع کل	۷۷۷	۵۰۰	صادر لوق توسط عبدالله خان رئیس اجرای کارگزاری گیلان به استحضار این بند شده است اما سچع هم: کارگزار خارجه گیلان

شماره سند: ۱۴۳

فرستنده: کارگزاری انزلی

گیرنده: وزارت امور خارجه

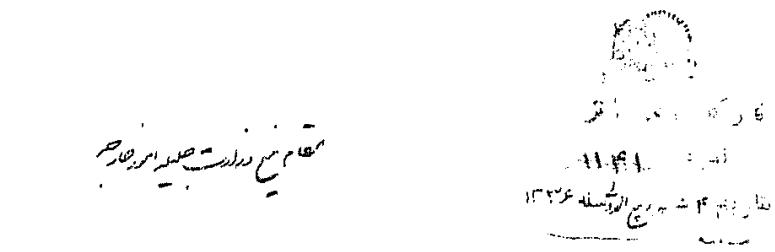
موضوع: مراجعت روسها از ایران و غارت انزلی

تاریخ: ۴ ربیع الاولی ۱۳۳۶

نمره: ۱۴۱

۳۴۸

۳۴۷

چند روز است دارد از لشکر قشمیں آمدهم امور داشت مر راه هم را روز
الطبیع از داشت جدید غیر معمول نزد داشت از این دستور قشمیں در کارهای اداره
کیان رف دفعه صحبت شد اینها اطهار داشتند. عاقبت قشمیں در کارهای
ایران از طرف روس بر احتمت خواهند کرد سختی داشتند که هم عبور بر ایران
مردم را نهاد کنند خوب است بزرگت قشمیں که این اتفاق می بینند
ساخت مرتب می شوند از این اتفاق تپر می شوند این اتفاق است که خلیفه را در روسیه
روزگار را از این که از این
بین راه رازلی و پور خفت نشوند. مخصوصاً پیر راه را نیز رف خلیفه

اداره تحریرات روس همین طور اقدام نمایند که در موقع عبور قشمیں جلوگیری از غارت و
شرارت نظامیان شده باشد. ۱۲ ربیع الاولی ۱۳۳۶

به همدان و قزوین اطلاع دهید مذکوره کنند. به سفارت هم بنویسید.^۲

مقام منبع وزارت جلیله امور خارجه

چند روز است وارد انزلی شده، مشغول انجام امورات مرجوعه هستم برای مزید اطلاع
آن وزارت جلیله عرض می کنم در ملاقات اولیه با ویس قونسل روس و رئیس اداره لیانازاف در
ضم صحبت مشارالیها اظهار داشتند عمماً قریب قشمیں روس مقیم ایران به طرف روسیه
مراجعت خواهند کرد. محتمل است در هنگام عبور باز اموال مردم را غارت کنند. خوب است به
وزارت متبوعه خود اطلاع بدهید که با سفارت دولت بهیه مذکوره کرده ترتیبی بدهند که در آن
موقع پستهای مختلفه از قرقاچ روس در راهها تا انزلی گذاشته شود که از این پیشآمد های ناگوار
جلوگیری نمایند و اهالی بین راه و انزلی دچار حزمت نشوند. مخصوصاً رئیس اداره لیانازوف
خیلی از این خیال مشوش بود. راپورتاً عرض شد. منوچهر

حاشیه:

- اداره تحریرات روس همین طور اقدام نمایند که در موقع عبور قشمیں جلوگیری از غارت و
شرارت نظامیان شده باشد. ۱۲ ربیع الاولی ۱۳۳۶

- به همدان و قزوین اطلاع دهید مذکوره کنند. به سفارت هم بنویسید.^۲

۱. با یگانی استاد وزارت امور خارجه، سال ۱۳۳۶ ه.ق، کارتن ۳۷، دوسيه ۵۴

۲. در مورد پاسخ این مراحله، رجوع شود به سند شماره ۱۵۷.

شماره سند: ۱۴۴

فرستنده: وزارت امور خارجه

گیرنده: هیئت دولت

موضوع: ورود اتباع روس به خاک ایران

تاریخ: ۸ ربیع الاول ۱۳۳۶

نمره: ۱۵۶۰/۷۵۸

مقام منیع هیئت محترم وزراء عظام دامت شوکتهم

از چندی قبل به این طرف روسها در خاک استرآباد مشغول اقداماتی شده، جمعی از ملاکانهای اتباع خود را به حدود داخلی استرآباد و سواحل بحرخزر سکنی داده به زراعت و فلاحت واداشته‌اند. اگرچه کراراً به مأمورین سواحل بحرخزر تعليمات داده شده است که اتباع خارجه بدون تذکره وارد خاک ایران نمی‌توانند بشوند و عهداً دولت ایران باستی آنها را توقيف و به نزدیک‌ترین مأمورین روسیه تسليم نماید. ولی این اخطار وزارت خارجه سودمند واقع نشده، در این اواخر به موجب راپرت مأمور بندر جز عده [ای] از ملاکانها در قره‌سوی خاک ایران مسکن نموده و بدون اینکه اجاره یا استجاره [ای] دریاب اراضی آنجا به عمل آمده باشد مشغول زراعت و فلاحت شده‌اند. راپرت کارگزار بندر جز و سواد راپرت سابق کارگزاری مزبور به انضمام سواد اجاره نامه میانکاله و سرتک در زمان وزارت مالیه آقای یمین‌الملک به خوشتاری داده شده و در ذیل نمره ۸۹۹/۴۴۵ مورخه ۱۱ صفر از نظر محترم هیئت وزراء عظام گذرانیده است. مجدداً برای جلب توجه و استحضار خاطر محترم اولیای امور ارسال داشته مستدعی است از هر تصمیمی که در مسئله اجاره سرتک و میانکاله و مهاجرت ملاکانهای روسیه به خاک ایران اتخاذ خواهد فرمود وزارت امور خارجه را مستحضر فرمایند که بطبق آن اقدام شود.

۳۴۹

۳۵۰

امضاء: نصیرالدوله^۱ سبع مهر؛ وزارت جلیله امور خارجه

حاشیه:

- هیئت دولت سواد یک فقره اجازه پنجاه ساله میان کاله استرآباد است که آقای حاجی یمین‌الملک وزیر مالیه وقت به مسیو خوشتاریا داد و در دفتر اسناد وزارت خارجه که در زمان وزارت خارجه شاهزاده صارم‌الدوله و معاونت آقای منصور‌الملک در تحت ثبت و نموده رسمی آمده است.

^۱. بایگانی اسناد وزارت امور خارجه، سال ۱۳۳۶ د. ق، کارتن ۴۶، دوسيه ۷۴.

شماره سند: ۱۴۵

فرستنده: کارگزاری آذربایجان

گیرنده: وزارت امور خارجه

موضوع: تحويل سلاح و مهمات موجود در قونسولگری آلمان به دولت ایران (تلگراف)

تاریخ: ٨ جدی ١٣٣٦ (١٤ ربیع الاول ١٣٣٦)

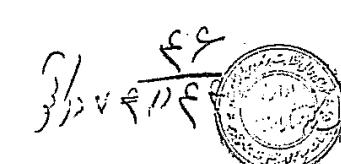
١٦: نمره

در قونسولخانه آلمان چهار عراده توب کوهستانی و چهار عراده مترالیوز باسونسیون کافی و قدری تفکنگ و فشنگ موجود است. مدتی بود با قونسول در مذاکره بودیم که مهمات مزبوره را تحويل بگیرم و کمال مساعدت به خرج داده حتی شرحی هم نوشته بود که از تقاضی اجازه خواسته و تسلیم خواهد کرد. امروز مجدداً فرستادم که تحويل بگیرم جواب داده است که حالا راه تهران باز شده لازم است به تهران عرض نمایید که با سفارت آلمان مذاکره و از آنجا از لامه داد. زمان که این معاشرات تجربه را شد، مکالمه‌کننده سمعه من: تلک افغانیه مسأله که

تہذیب ان

حاشیه

- اداره دول غیر همچو این تلگراف را به سفارت آلمان ارائه داده و تقاضا نمایید که تلگراف نیما بند، اسلحه و مهمات را تحویل با کارگردان محلی آذربایجان داده قبض دریافت دارند.

شماره سند: ۱۴۶

فرستنده: وزارت امور خارجه

گیرنده: کارگزاری ارزی

موضوع: تجاوزات نظامیان روس در انزلی

١٣٣٦ الاول ربیع تاریخ:

٦٤٣٧/٣٢٨٧ : نمر

بـه کارگزاری اـنـزـلـی

رایپر نمره ۱۱۴۱ مورخه ۴ شهر ربیع الاول مشعر به مذاکراتی که با ویستونسلگری و رئیس اداره لیانازوفها درباب احتمال اغتشاش هنگام مراجعت نظامیان روس جریان یافته است واصل گردید. چندی قبل به وزارت خارجه اطلاع رسید که هفتصدنفر نظامیان روس به قزوین می آیند. پس از تحقیقات از سفارت روس اظهار داشتند که این عده برای استقرار پست از انزلی تا قزوین است که جلوگیری از شرارت‌های نظامیان بنمایند. از طرف وزارت جلیله جنگ هم عده‌ای استعداد هستند از برای مخالفت از این قبیل و قایع و محافظت مردم اعزام شده است. به این ترتیب امید است اتفاقات سویی رخ ندهد. امضاء: نصیرالدوله

حاشیہ:

١٥- رئيس الاول

۱۶	امونیم		اداره تکنیک ای و دلایل ایران	نامه کتاب
۱۳۹۶	سنه	از سر	نامه فتن	به ط
کاربر	نامه کاربر	تعداد کلمات	مباحث اصل	توپیخات
کاربر	کاربر	.	.	.

که این دستور نامه اینها را برای اینجا بخواهد نیز از اینجا برای سرمهیان در تقدیم و انتشار
گذشت که با این دستور خود میتوانند درین ایام پس از آنچه اتفاق گشته باشد خود را در این میانهای میتوانند
با این دستور خود میتوانند درین ایام پس از آنچه اتفاق گشته باشد خود را در این میانهای میتوانند
با این دستور خود میتوانند درین ایام پس از آنچه اتفاق گشته باشد خود را در این میانهای میتوانند

لِلْمُؤْمِنِينَ الْجَنَاحَ الْأَمْنَى لِلْمُؤْمِنِينَ الْجَنَاحَ الْأَمْنَى

۱. پایگانه، اسناد وزارت امور خارجه، سال ۱۳۳۶ د.ق، کارتن ۳۷، دوسيه ۵۴.

شماره سند: ۱۴۷

فرستنده: کارگزاری اردبیل

گیرنده: وزارت امور خارجه

موضوع: تخلیه ایران از قوای روس و درگیری جنگلی‌ها با ایشان (سوانح)

تاریخ: ۱۹ ربیع الاول ۱۳۳۶

نمره: ۲۸۴

از اردبیل

دوسه روز است هر روز دسته‌[ای] از قشون روس طرف آستانه می‌روند. خبر رسید که از طرف جنگلیها به مذکراتهای آنجا پیغام دادند که ما در راه آستانه از قشون روس جلوگیری خواهیم کرد. شما هم باید با ما مساعدت کنید. فدوی به صوابید حکومت هژیرالسلطان نایب الحکومه آستانه را به تلگرافخانه خواسته و فدوی هم به تلگرافخانه اینجا رفته با او حضوری مذکرات نموده و معايب این اقدامات را به او گفت که به اهالی آستانه حالی نماید. پس از مذکرات هژیرالسلطان قول و اطمینان داد که تا از طرف قشون روس اقدامی نشود، از طرف اهالی آستانه اقدامات تخریب شد. از تلگرافخانه به قنسولگری رفته مدتی با قنسول مشغول مذکرات بوده و مدلول دستخط رمز نمره ۹۹ به او گفته وزارت داخله نیز استرداد اموال غارتی قریه تقی دیزجی که راپورت آرا تلگرافاً نمره ۱۱۹۶ به عرض رسانده و مجازات مرتكبین را خواسته قنسول هم قول داد که از اقدامات بی رویه قشون جلوگیری و درکشf و استرداد اموال و مجازات مرتكبین اقدام نماید. می‌توانم عرض کنم که این چند روزه فدوی شب و روز دقیقه‌[ای] آسایش ندارد. ۱۵ ربیع الاول. نمره ۱۲۱۷ (مؤید حضور^۱)

حاشیه:

- اداره تحریرات روس

اویع سوده	کتریب
موسوع سوده	
سیمه	
باک نوبس کنند	

وزارت امور خارجه

اداره

رس

باناری

الله

شم

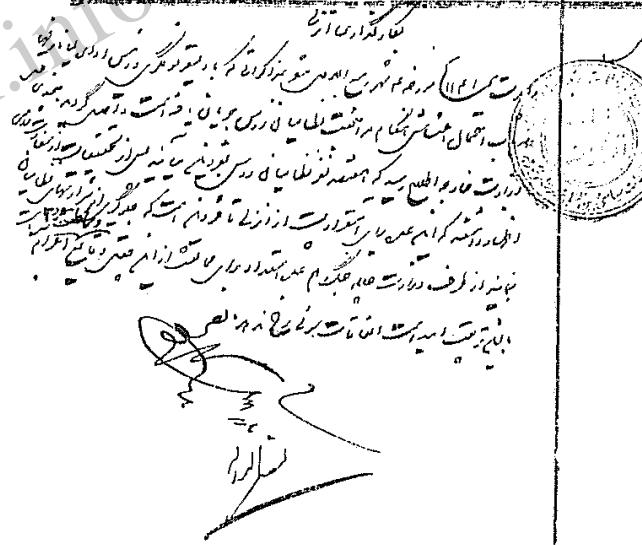
۱۲۳

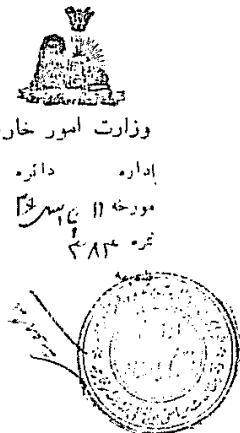
کارتن

دوسه

دو

نمره عدومی ۳۷۴۳۶
نمره حضوری ۳۸۷
کارتن
دو

وزارت امور خارجه
اداره داروغه
موردخا ۱۱ سپردا
نمره ۸۳۶۴

لکلری

هر کس در هست هند و سر زر قزل روس را ف تهار میرزه
نموده و از طرف نجیب ۲ به دیگر آنها رفته بمن مدارزه
م در راه آنها نه تن قزل روس بیگر خواهی کرد همان ۲
با سعادت نیمه فرسخ صراحت مکوت شد همان
نه بگوییم آنها را با هم چنان خواسته دندرا هم چنان
اینها را با در خدمت مکار است نه رسیده این امر است
بد لکشم ۴ به ادامه آنها را ایام غایی بر زمین مکار است همان
ترک و لشانه در دره آذربایجان قزل روس تهار میزد
که اینها را با هم چنان خواسته دندرا هم چنان
ب مطلع شدن مکار است شهر دهدان و مکارهای اینها
که اینها را با هم چنان خواسته دندرا هم چنان
که اینها را با هم چنان خواسته دندرا هم چنان
مکار است ب مردمه ۷۰۰۰ که برق شانه دینه است مکارهای اینها

شماره سند: ۱۴۸

فرستنده: وزارت امور خارجه

گیرنده: قونسلوگری تفلیس

موضوع: سوء رفتار نظامیان روس در اردبیل

تاریخ: ۲۶ ربیع الاول ۱۳۳۶

نمره: ۱۹۴۷/۳۴۸۹

جزال قونسلوگری تفلیس

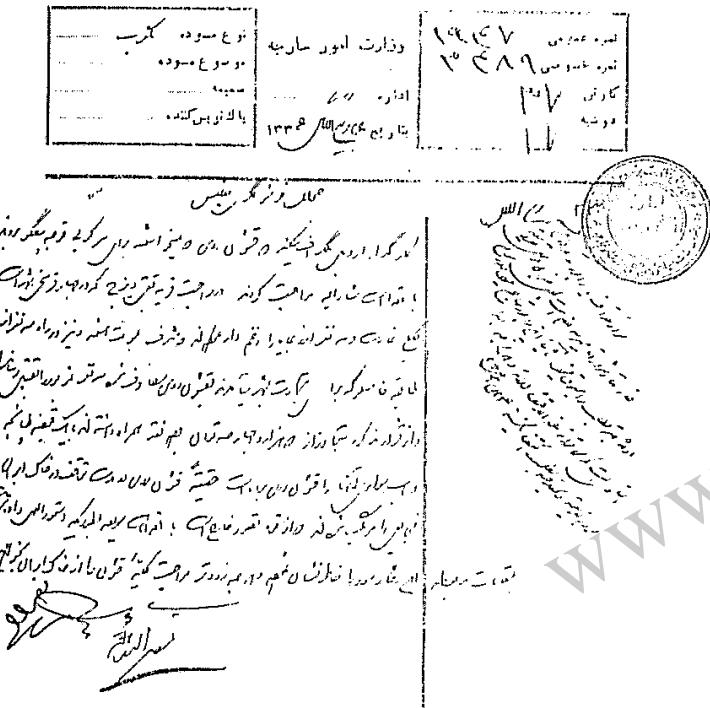
کارگزار اردبیل تلگراف می‌کند که قشون روس که می‌خواستند برای سرکوبی فوجه بیگلو بروند با اقدامات مشارالیه مراجعت کردند. در مراجعت قریه تقی دیزج که در چهار فرسخی شهر است به کلی غارت و سه نفر از رعایا را زخم دار نموده اند که مشرف به موت هستند و نیز در راه سه نفر از طایفه خامسلوکه برای تجارت به شهر می‌آمدند به قشون روس مصادف شده سه نفر مزبور را به قتل رسانده اند و از قوار مذکور متجاوز از دو هزار و چهارصد تومان وجه نقد همسراه داشته اند با یک قبضه طپانچه و اسب سواری آنها را قشون روس بردۀ است. حقیقتاً قشون روس در مدت توقف در خاک ایران فجایعی را مرتكب شده اند که از قوه تصور خارج است با اقدامات سریعه به طوری که دستور العمل داده است به مقامات مربروطه این رفتار سوء را خاطرنشان نموده و هرچه زودتر مراجعت کلیه قشون را از خاک ایران بخواهید.

امضاء: نصیرالدوله^۱

حاشیه:

- ۲۳ ربیع الاول

۱. بایگانی استاد وزارت امور خارجه، سال ۱۳۳۶ د. ف. کارتن، ۳۷، دوسيه ۲۷.

- سواد تلگراف یاراپورتی که در این قسم غارتها و شرارتها می‌رسد لازم است برای جنزاں قونسول نیز بفرستید. اولاً بهتر مطلب را مسبوق می‌شود ثانیاً این رایبورتها جمع می‌شود و در موقع استنادی است که می‌تواند عنده‌الاقضای ارائه دهد. من بعد البته سواد بفرستید و به خلاصه مطلب اکتفا نکنید. ۲۴ ربیع الاول.

شماره سند: ۱۴۹

فرستنده: وزارت امور خارجه

گیرنده: قونسولگری تفلیس

موضوع: سوء رفتار نظامیان روس در آستانه

تاریخ: ۲۶ ربیع الاول ۱۳۳۶

نمره: ۱۹۴۸/۳۴۹۰

امضاء: نصیرالدوله^۱.

حاشیه:

- ۲۳ ربیع الاول

- سواد تلگراف کارگزار اردبیل را ضمیمه نماید.

تلگران

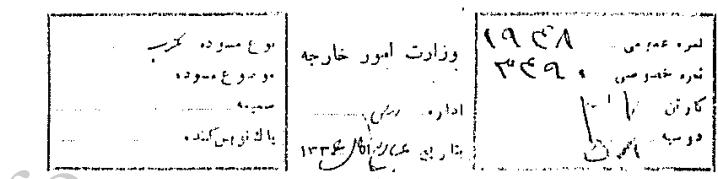
به جزا قونسولگری تفلیس

کارگزار اردبیل تلگراف می‌کند که به طوری که رئیس گمرگ کلوز به شهر آمده و شکایت می‌کند چهار بار یونجه که به طرف سرحد می‌برده‌اند از سوار گمرک توقیف می‌کند. بعد معلوم می‌شود متعلق به قشون روس است. از توقیف خارج می‌کند. بلا فاصله پوادانچی روسها با پنج نفر سالدارات به اداره گمرک رفت، رئیس گمرک را کتک زده و سر او را شکسته و از او سوار گمرک را می‌خواهند. مشارالیه هم فراراً به اردبیل آمده است.

رفتار مأمورین سرحدی روس نسبت به ادارات گمرکی ایران چنانکه کراراً خاطرنشان نموده است خیلی بی‌رویه و خشنونت‌آمیز است و با این ترتیب وضع ادارات گمرکی سخت در تهدید است. لازم است فوراً مذاکره و اقدام فرموده، مرتکبین این وقایع را تنبیه و مجازات نموده، قراری بگذارید که بعدها مأمورین سرحدی روس از وظایف خود خارج نشده، تولید مشکلاتی ننمایند و ترضیه خاطر رئیس گمرک کلوز رانیز به عمل آورند. نتیجه را مطلع نماید.
امضاء: نصیرالدوله

آقای معاون کل اضافه فرموده‌اند (سواد تلگراف هم برای اینکه خبیط و دوسيه شده که در

موقع ارائه استادی حاضر باشد لذاً فرستاده شد). نصیرالدوله

شماره سند: ۱۵۰

فرستنده: اداره مرکزی گمرکات

گیرنده: وزارت مالیه

موضوع: سوء رفتار نظامیان روس در آستانه

تاریخ: ۲۱ جدی ۱۲۹۶ (۲۷ ربیع الاول ۱۳۳۶)

نمره: ۴۳۴۵۳

وزارت جلیله مالیه

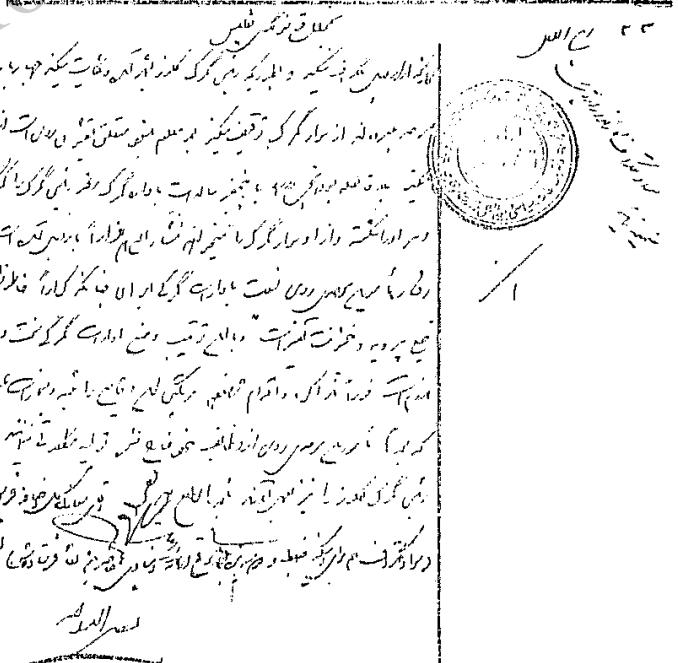
توقیراً به استحضار خاطر مبارک می‌رساند که از قرار تلگراف و اصله از آستانه سربازان روس در تاریخ دوم ژانویه جاری به واسطه مخاطره و تهدید شاهسونها به عجله تمام از اردبیل خارج و در ضمن تصادمی که بین این دو دسته واقع گردید، تقریباً ۱۵۰ نفر از روس‌ها مقتول و مجروح شدند ضمناً اشعار می‌دارند که روسها مانند قطاع الطريق واقعی رفتار نموده و به هر جا می‌رسند به غارت و سرقت مشغول می‌شوند. من جمله از یک قایق که در گمرک بوده، دوازده بسته کاغذ برداشته و بین خود توزیع کرده‌اند و اعتراضات رئیس گمرک آستانه مطلقاً نتیجه نیخشیده است. این خسارت نیز مزید بر سه بار خساراتی است که تاکنون بواسطه اعمال خلاف قاعدة روسها به دولت وارد آمده و به عقیده این اداره اکنون موقع آن است که دولت جلوگیری از این گونه تعدیات و اجحافات بنماید.

(مدیرکل گمرکات هنس^۱)

حاشیه:

- سواد مطابق اصل است. سجع مهر: کابینه وزارت مالیه

۱. بایگانی استاد وزارت امور خارجه، سال ۱۳۳۶ ه. ق، کارتن ۳۷، دوسيه ۲۷.

شماره سند: ۱۵۱

ترستنده: کارگزاری انتزاعی

گیرنده: وزارت امور خارجه

موضوع: مراجعت نظامیان روس از ایران

تاریخ: ۲۸ ربیع الاولی ۱۳۳۶

١١٩٥:

سقام منیم وزارت جلیله امور خارجه

ایپورتاً به عرض می‌رساند که همه روزه قشون روس با کشتی به طرف روسیه حمل

مسی شود مطابق رایپورت نظمیه از ۱۳-۲۰ برج جاری تقریباً (۴۷۴۰) نفر سالدات و (۴۵۰) نفر دستگاه توب و قرب (۴۰۰) چمه فشنگ توب تتفاوت و (۴۱۰) دستگاه عرباه و دوچرخه و (۴۶) دستگاه توب و قرب (۴۰۰) چمه فشنگ توب

و تفنج و مقدار کل اثاثه و اسب و اسلحه حما به و سه گردیده است. محضر اطلاع عرض

شـد امضاـء: منـو چـهـر

حاشیه:

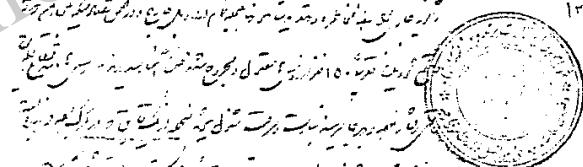
اداره روس

وزارت مالیہ

داره ایجتاد

موزعه ۲۱ ص ۱۲۹۶
نحوه ۵۰۶۰۱

۵۴ دوسيه، ۳۷ کارتن، ۱۳۳۶ ه. ق، امور خارجہ، سال پاپگانی اسناد وزارت

کارگزاری استرآباد

۱۳۴۵

تاریخ: ۱۳۴۵/۷/۲۰

مقام منیع وزارت جلیله امور خارجه

لایحه نظریه نهاده شده تشریف رئیس جمهوری و
نماینده اسلامی در میان امداد و نفع از این طبقه
وزارت امور خارجه (۱۳۴۵) تقریباً ۴۷۶۰ نفر
نشسته بودند و معاون وزیر امور خارجه (۱۳۴۵) تقریباً ۴۰۰ نفر
محض اطلاع غرض شرط مذکور

۱۳۴۵

شماره سند: ۱۵۲

فرستنده: کارگزاری استرآباد

گیرنده: وزارت امور خارجه

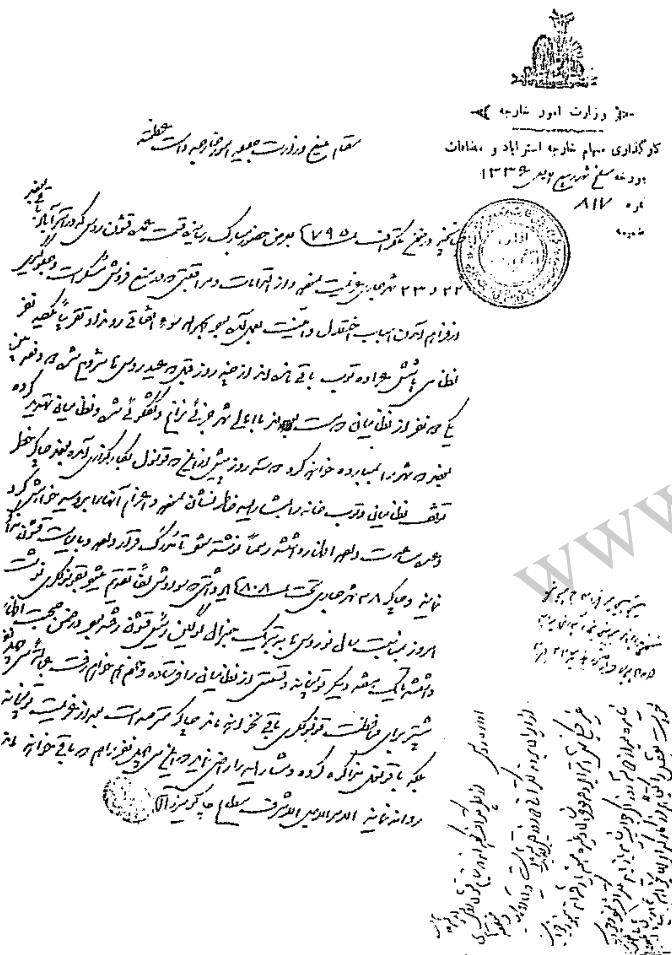
موضوع: تعیین استرآباد از قشون روس

تاریخ: سلخ ربيع الاول ۱۳۳۶

نمره: ۸۱۷

مقام منیع وزارت جلیله امور خارجه دامت عظمته

چنانچه در ضمن تلگراف نمره ۷۹۵ به عرض حضور مبارک رسانیده قسمت عمده
قشون روس که در استرآباد باقی بودند ۲۲ و ۲۳ شهر جاری عزیمت نموده و از اقدامات و
مراقبتی که در منع فروش مسکرات و جلوگیری از فراهم آمدن اسباب اختلال و امنیت به عمل
آمده بود بحمد الله سوء اتفاقی رو نداد. تقریباً یکصد نفر نظامی با شش عراده توب باقی مانده اند.
از چند روز قبل که عید روسها شروع شده دو دفعه بین یکی دو نفر از نظامیان که مست بودند با
اهالی شهر جزئی نزاع و گفتگویی شده و نظامیان تهدید کرده بودند که شهر را بمبارده خواهند
کرد. دو سه روز پیش از این که قونسول به کارگزاری آمده بودند چاکر خطر توافق نظامیان و توب
خانه را به مشارالیه خاطر نشان نموده و اعزام آنها را به رویه خواهش کرد. وعده مساعدت داده
اظهار داشتند رسماً نوشته شود تا مدرک قرارداده و با ریاست قشون مذاکره نمایند و چاکر
شهر جاری تحت نمره ۸۰۸ یادداشتی که سوادش لفأً تقديم می شود به قونسولگری نوشته.
امروز به مناسبت سال نو روسها به تبریک جزال لوگین رئیس قشون رفته بود. در ضمن صحبت
اظهار داشتند تا یک هفته دیگر توپخانه و قسمتی از نظامیان را فرستاده و خودم هم خواهم رفت.
عجاله سی چهل نفر بیشتر برای محافظت قونسولگری باقی خواهند ماند. چاکر متصرف است
بعداز عزیمت توپخانه؛ بلکه با قونسول مذاکره کرده و مشارالیه را راضی نماید که این سی چهل

نفر را هم که باقی خواهند ماند روانه نمایند. الامر الاجل الاشرف مطاع. چاکر میرزا آقا! سجع

مهم: ممتحن الملك ١٣٢٦

حاشیه:

- اداره روس - از پطرتلگراف کرده‌اند که به تمام قشون روس امر شده است از ایران بروند.
تلگرافی دو روز قبل به ولایات شده است که آیا روسها در منطقه‌های غیر جنگی مثل استرآباد و
حدود خراسان وغیره هستند یا رفته‌اند. هنوز جواب نیامده، بعداز دو سه روز اگر جواب نیامد باز
باید تلگراف نموده و جواب خواست تفصیل را کتبأ هم از کارگزاری‌ها بخواهید. ۱۴ ربیع‌الثانی.
اعتلاء‌الملک.

- از کارگزار تلگرافی رسیده است که قشون روس از استرآباد رفته و جز چند نفر سرباز و صاحب منصب دیگر قشونی در آنجا متوقف نیست.

شماره سند: ۱۵۳

فرستنده: وزارت مالیه

گیرنده: وزارت امور خارجه

موضوع: سوء رفتار نظامیان روس در آستانه

تاریخ: ۲۵ جدی ۱۳۳۶ (۱ ربیع الثانی ۱۳۳۶)

نمره: ۳۳۴۵۳

وزارت جلیله امور خارجه

راجع به مصادمه بین نظامیان روس و شاهسونهای اردبیل و مشکین راپرتی از اداره
گمرکات رسیده است که سوادش را محض استحضار خاطر محترم لفأ ارسال می دارد و متنی
است مدلول آنرا مورد توجه و دقت مخصوص قرار داده برای جلوگیری از این تعدیات و جبران
خسارات تصمیمی اتخاذ فرمایند. امضا از طرف وزیر! سچع مهر: وزارت مالیه ۱۳۳۴

حاشیه:

- اداره روس

- به ژنرال قونسولگری تفلیس و سفارت روس مرقوم فرمایید.

وزارت مالیه

اداره کافر

دانفر

سرمه: ۱۳۳۶

وزیر صصمه و مورخ

رجوع نسبت داشتم نظری دارم که دشنهای روسیه که از این راه پرداخت نزد روسیه
رسیده است که سوادش را محض استحضار خاطر محترم لفأ ارسال می دارد آنهاست که
کفر اسلام را توجه و درست محکم خواهند کرد و در این مورد روسیه از این تهدیدات
تصمیم اتخاذ خواهند کرد

تصمیم اتخاذ خواهند کرد

لطفاً روس

الله اعلم

شماره سند: ۱۵۴

فرستنده: امین تذکره آستانه

گیرنده: کارگزاری اردبیل

موضوع: نزاع روسها با مسلمانان آستانه (سواد گزارش)

تاریخ: ۳ برج دلو ۱۳۳۶ (۸ ربیع الثانی ۱۳۳۶)

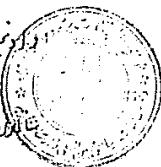
نمره: —

۳۷۴

۳۷۴

واردات امور خارجه
سازمان امنیت ارتباطات
سواد گزارش
موافق ۳ برج دلو ۱۳۳۶
خواهد

درینه نیمه بینه نه مانند تیر دیروز ص ۴۴ بیچ در زبود دست اداره روز
تالله یقین بود رکبر درینه را به راهی سایی خود که نکه
و فهمه از نهاد مسلمان روزش کرده بگیران و در آن لجه نهاده
بد راهی از روسی مسلمان بگیر که نیز روزه بینه روزه بینه
زور کرده از این فزر کرده روزه ۱۲ کم قدم در رسانه را توکله
و خواست بینه در فنا مسلمانی همچ لکورن زدن خانه نهاده
بنده روزه بر کردند و بنی قزل کی دیروز جهه که همچ
رسم طرف است از از روزه بینه بینه پویا اللہ

۳۷۳

۳۷۳

روسها در طرف آستانه ایران آرام هستند، ولی در آستانه ایران خبلی طغیان و اذیت
نسبت به مسلمانان می نمایند. دیروز که دوم برج دلو بود در آستانه ایران سالدات یک نفر
پودراتچی اردبیلی را جهت ادعای سابقی خود گرفته، کنک کاری و زخمدار نموده، مسلمانان
شورش کرده به کومک [کمک] همان پودراتچی آمده بودند. بعد اتصالاً روسی و مسلمان به
کمک همدیگر آمده بودند. روسها به مسلمانان زور آورده آنها فرار کرده، روسها الی محله قوم
ایولر مسلمانان را تعاقب نموده و خواسته بودند که برخانهای [خانه‌های] مسلمانان هجوم
آورند. از خانهای [خانه‌های] تفنگ اندخته بودند. روسها برگردانیده و جناب قونسول گویا
دیروز جهت تحقیقات این مسئله طرف آستانه ایران رفتند. محل اضلاع شهاب الكتاب.^۱

حاشیه:

- سواد مطابق اصل است. امضاء

- توضیح اعرض می کند محله (قوم ایولر) طرف لنگران است. امضاء

شماره سند: ۱۵۵

فرستنده: کارگزاری ارزی

گیرنده: وزارت امور خارجه

موضوع: ورود قاچاقچیان روس به ایران

تاریخ: ۸ ربیع الثانی ۱۳۳۶

نمره: ۱۲۳۷

مقام منیع وزارت جلیله امور خارجه

محض اطلاع به عرض می‌رساند در هر دفعه که کشتی پست از طرف روسیه وارد ارزی می‌شود علاوه بر مسافرینی که وارد ارزی می‌نماید عده [ای] سالدات هم همراه خود می‌آورد و این عده چندان زیاد نیست. مثلاً با کشتی پست دیروز پنجاه نفر و با پست هفته قبل هم پنجاه نفر سالدات وارد شد.

موافق تحقیقاتی که به عمل آمد معلوم شد که این عده مأموریت رسمی برای آمدن به ایران ندارند. بلکه لباس نظام را وسیله برای حمل قاچاق چه از ایران به روسیه و چه بر عکس قرار داده اند. این است که همه روزه در بازار ارزی خرید فوق العاده می‌نمایند. مخصوصاً توتون و منسوجات را بیشتر خریدار می‌باشند. از آنجایی که حمل توتون به طور قاچاق به روسیه اسباب ضرر دولت روس است از طرف کمیته دیروز به این کارگزاری و نظمیه پیغام فرستادند که قریب دویست و پنجاه نفر سالدات مقداری توتون و اشیای دیگر خریداری کرده و به طور قاچاق می‌خواستند به روسیه حمل نمایند. از آنها جلوگیری وامر شد که اشیای خریده شده را به صاحبانش مسترد و پول خود را دریافت دارند. تجار هم نظر به اینکه پول معاملات خود را به مصرف رسانده و حاضر نداشتند، دکاکین خود را بسته و به رشت رفتند. این مسئله و پیش آمد سبب ازدحام مردم و سالدات‌ها در شهر شد به این واسطه فوراً این جانب و رئیس نظمیه کمیته

۳۷۶

۳۷۵

ملی روس را ملاقات کرده و اظهار کردم که این ترتیب برخلاف قوانین جاریه است و نمی‌توان تجار و کسبه را ممانعت کرد که مال التجاره خود را نفوروشد؛ بلکه تکلیف کمیته است که جلوگیری از این اشخاص نمایند تا دیگر برای خرید مال التجاره قاچاق به ایران مراجعت نکنند. این عقیده را پذیرفتند که از مراجعت این قبیل سربازها جلوگیری نمایند. امضاء: منوچهر^۱

حاشیه:

- اداره روس به سفارت روس نوشته شود. اقدامات نمایند از ورود این گونه دستجات جلوگیری شود.

۱. بایگانی استاد وزارت امور خارجه، سال ۱۳۳۶ ه. ق، کارتن ۳۷، در س. ۵۴

کارگزاری افراد
نام: سلطان‌علی‌خان
تاریخ ۱۸ شهریور ۱۳۳۶
سند

شماره سند: ۱۵۶

شماره سند: ۱۵۶
فرستنده: کارگزاری اردبیل
گیرنده: وزارت امور خارجه
موضوع: اوضاع آستان
تاریخ: ۱۳ ربیع‌الثانی ۱۳۳۶
نمره: ۱۳۷۷

۳۷۷

شماره سند: ۱۵۶
فرستنده: کارگزاری اردبیل
گیرنده: وزارت امور خارجه
موضوع: اوضاع آستان
تاریخ: ۱۳ ربیع‌الثانی ۱۳۳۶
نمره: ۱۳۷۷

محل این معمای این شعبه بود که در تبریز موقتاً نماینده این شعبه بود و این شعبه را که در این نظام را کویلر میرزا قاسم
چاچی ایران بر پیش رفته و قرارداده امیر این است. هم‌اکنون در تبریز نماینده این شعبه نیز که فوج از این
دستورات را اخراج نمایند. از این پیش‌ترین اطلاعات چاقی بر پیش رفته این شعبه در این
که در تبریز اینجا که این اطلاعات چاقی داشتند هم‌اکنون در تبریز این شعبه در این شعبه در این شعبه
که در این شعبه چاقی نیز کویلر میرزا قاسم در این شعبه این اتفاق نداشتند و در این شعبه
دارند. تباریز نظر نکری و با این مسدس خود را به این شعبه نیز کویلر میرزا قاسم در این شعبه
آنکه در این شعبه این اتفاق نداشتند که این کویلر میرزا قاسم در این شعبه این اتفاق نداشتند.
آنکه در این شعبه این اتفاق نداشتند که این کویلر میرزا قاسم در این شعبه این اتفاق نداشتند.
آنکه در این شعبه این اتفاق نداشتند که این کویلر میرزا قاسم در این شعبه این اتفاق نداشتند.
آنکه در این شعبه این اتفاق نداشتند که این کویلر میرزا قاسم در این شعبه این اتفاق نداشتند.
آنکه در این شعبه این اتفاق نداشتند که این کویلر میرزا قاسم در این شعبه این اتفاق نداشتند.

مقام منیع وزارت جلیله امور خارجه دامت شوکته

را پورتی از امین تذکره آستان را به این کارگزاری رسیده سواد آن را محض استحضار خاطر
عاطر مبارک لفأ تقدیم داشت. امضاء: سجع مهر: کارگزاری اردبیل

حاشیه:

- محاسبات - آقای میرزا عبدالرحیم خان به اداره روس بدھند.
- ضبط شود.

وزارت امور خارجه

کارگاری اردبیل

۱۳۶۷

۱۳۶۷

مرداد

سهام مبلغ در این بسته مبلغ هر فوج به کم

۳۷۹

۳۸۰

شماره سند: ۱۵۷

فرستنده: وزارت امور خارجه

گیرنده: ساعدالسلطنه

موضوع: مراجعت روسها از ایران و غارت انزلی

تاریخ: ۱۳ ربيع الاولی ۱۳۳۶

نمره: ۷۰۹۳/۳۷۱۳

به آفای حاج ساعدالسلطنه

از کارگزاری انزلی رایبرتی راجع به حرکات سوء نظم ایمان روس در موقع عزیمت به روسیه رسیده است که سواد آنرا تلوأ ارسال داشت. لازم است مخصوصاً این قسم شرارتها و سوء رفتار نظم ایمان را در موقع خروج از خاک بی طرف ایران در نظر گرفته و مراتب را با ژنرال بارانت مذاکره و جلوگیری از این قسم حرکات را بخواهید تا زودتر اقداماتی نمایند که سوء اتفاقی رخ ندهد. امضاء: نصیرالدوله (اعتلاء الملک^۱)

حاشیه:

- ۶ ربيع الثاني

- سواد رایبرت نمره ۱۱۸۷ کارگزاری انزلی فرستاده خواهد شد

رد پورت آزاد میر نز کره هسارت را با پیغام گذاری رسیده

کواد رکن رد کف سه خنار خطر علیوب رک لف قدم داشت

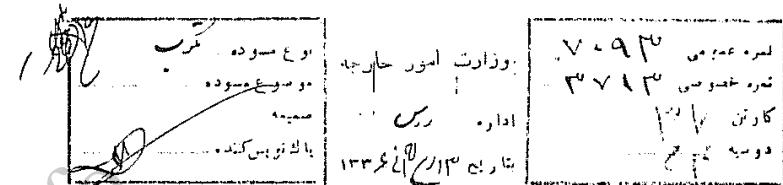
لعله

۱۴

۱۳۶۷

پاره

۱. باگانی اسناد وزارت امور خارجه، سال ۱۳۳۶ ه. ق، کارتن ۳۷، دوسيه ۵۴.

شماره سند: ۱۵۸

فرستنده: وزارت امور خارجه

گیرنده: سفارت روس

موضوع: سوء رفتار نظامیان روس در آستانه

تاریخ: ۱۶ ربیع الثانی ۱۳۲۶

نمره: ۲۴۱۵/۱۱۷۱

به سفارت روس

از قرار اطلاعات واصله نظامیان آن دولت بهیه پس از خروج از شهر اردبیل و قوع مصادمه بین آنها و شاهسونها بنای تعرضات را گذارد، من جمله از یک قایقی که در گمرک آستانه بوده، دوازده بسته کاغذ برداشته و بین خود تقسیم نموده‌اند و هرچه از طرف رئیس گمرک اعتراضاتی شده است بلاتوجه مانده، این اقدام نظامیان دولت بهیه برخلاف اصول جاریه و موجب اغتشاش دوایر گمرکی می‌گردد. لهذا محترماً خواهشمند است به صدور اوامر لازمه مقرر فرمایند بسته کاغذهای مزبور را به اداره گمرکات محل مسترد داشته و از این قسم عملیات آنها نیز در آتیه جلوگیری به عمل آمده و از نتیجه اقدامات وزارت امور خارجه را مستحضر فرمایند. امضاء: نصیرالدوله^۱

^۱. بایگانی استاد وزارت امور خارجه، سال ۱۳۲۶ ه. ق، کارتن نامه ۳۷، دوسیه ۲۷.

شماره سند: ۱۵۹

فرستنده: وزارت امور خارجه

گیرنده: قونسولگری تفلیس

موضوع: سوء رفتار نظامیان روس در آستانه

تاریخ: دوم جمادی الاولی ۱۳۳۶

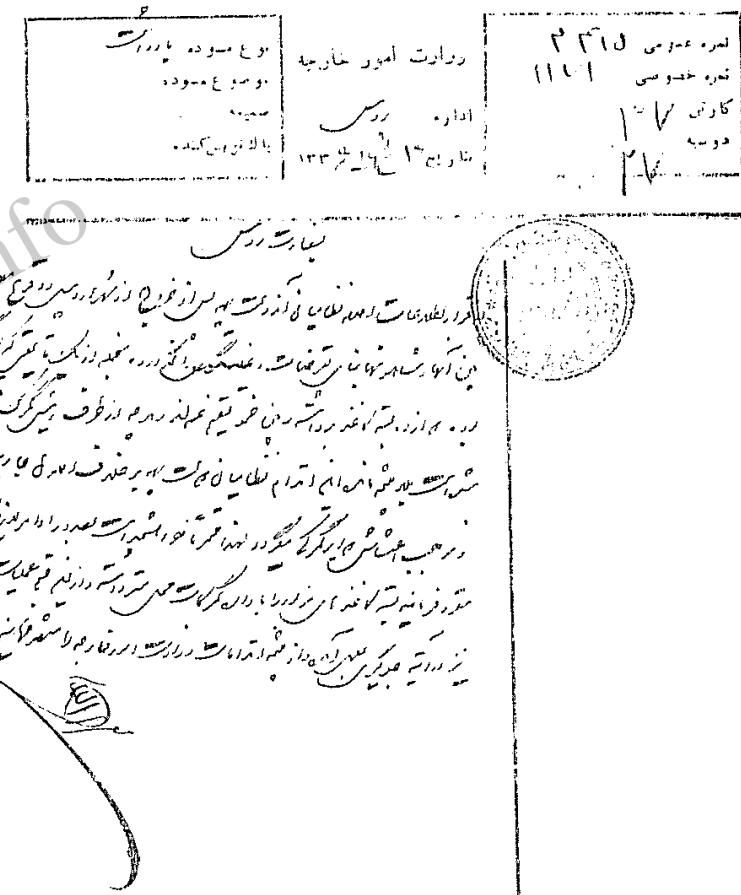
نمره: ۲۸۰۲/۴۰۲۴

به ڈنال قونسولگری تفلیس

از وزارت جلیله مالیه بر طبق رایرت اداره گمرکات می نویسنده نظامیان روس در موقع خروج از اردبیل تصادمی با شاهسونها نموده، ضمناً به هر جا رسیده اند بنای غارتگری را گذارده، من جمله از یک قایق که در گمرک آستانه بوده دوازده بسته کاغذ برداشته و بین خود تقسیم نموده اند و هرچه از طرف رئیس گمرک اعتراضاتی شده است بالاتیجه مانده، لازم است آن ڈنال قونسولگری هر نوع اقداماتی که برای جلوگیری از این قسم حرکات نظامیان روس لازم است به عمل آورده نتیجه امر را نیز اطلاع دهند، امضاء: نصیر الدوله^۱

حاشیه:

(اعتلاء الملک)

۱. بایگانی استاد وزارت امور خارجه، سال ۱۳۳۶ ه. ق، کارتون ۳۷، دوسيه ۲۷.

شماره سند: ۱۶۰

فروشنده: کارگزاری انگلی

گیرنده: وزارت امور خارجه

موضوع: سوء رفتار نظامیان روس در انگلی

تاریخ: ۲۹ جمادی الاولی ۱۳۳۶

نمره: ۱۳۵۰

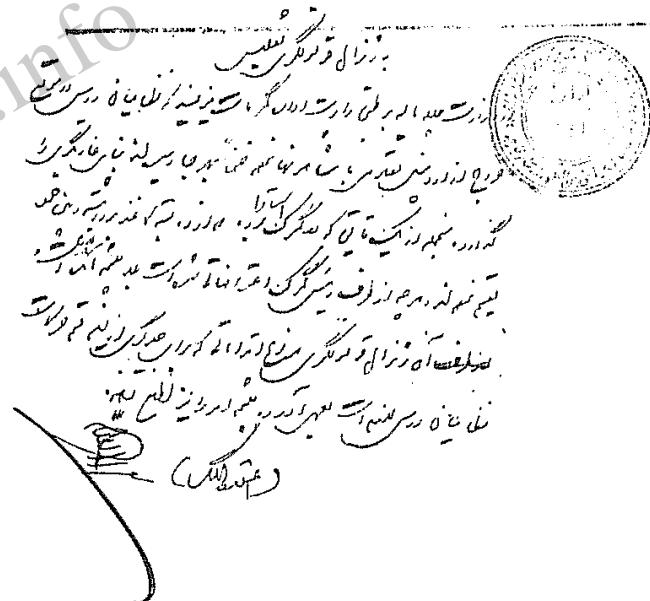
مقام منيع وزارت جلیله امور خارجه

راپورتاً بعرض آن وزارت جلیله می‌رساند ساعت شش بعداز ظهر دیروز عده [ای] قزاق روس از طرف غازیان به بازار انگلی آمده دو نفر آنها نزد یک نفر صراف برای خرید منات رفتند پس از قدری صحبت و تغیر یکی جعبه پول صراف را بلند کرد و دیگری یک دو تیر شش لول به طرف هوا شلیک نمود. از قرار معلوم در خیال چپاول نمودن بازار بودند. در این بین یک نفر قفقازی تبعه روس میرزا آقانام که در همان بازار دکان دارد از دکان خارج شده، شروع به شلیک کردن می‌نماید و بدون بروز و ظهور هیچ حادثه و واقعه [ای] چهار نفر از قرقان را میرزا آقای مزبور دستگیر و تحويل نظمه ایران نمود و کلیه پول شخص صراف را هم کاملاً گرفته و به صاحبیش مسترد داشتند. امضاء: منوچهر^۱

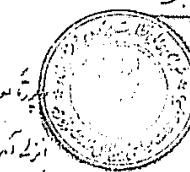
حاشیه:

- اداره روس

دوزه عده من	۷۸۶۳
نمره حکومی	۳۰۳
کارتن	۱۳۳۶
دوسیه	۲۷
تاریخ	۲۵ بهمن ۱۳۳۶
اداره رسک	وزارت آمور خارجه
محل	دوع مسوده کرک
مسیمه	دو سوی مسوده
نام	باشندگان کردستان

کارگذاری اتفاق
سازمان شهروندی و ملک
سال ۱۳۴۹ شهروندی برگشته

بعضی نزد رئیس صدور امور خارجه

پیر، نویز از رئیس صدور این نزد شرکت عمارت طهران مددخواه، شرکت روزگار طرف عمالات،
از این آمریکا نزد میثرا صراف را برای نیازهای شرکت پردازند بسته تصریح کیم جمهور پول صراف
بلد روزه داده کیم میثرا صراف ببر اینکه نیوف از تو ریتم در خانه حواله نهاد نیزه
درین چنین میثرا شرکت نزد شرکت پردازند، نموده هر راه بدارد از این خانه خوش شنیده
نمیگردند پیر و خوبین نزد میثرا همچو صادر روزگار پیر و نیز از قرآن را سر زد ۱۳۴۹ میلادی
و گفته اند این نیو، کمپ پول میثرا صراف را که کوشیده باشند نیزه

۱۶۱ نظر

شماره سند: ۱۶۱

فرستنده: وزارت امور خارجه

گیرنده: کارگزاری رشت

موضوع: ورود قوای ارتش سرخ به انزلی

تاریخ: ۱۸ جمادی الاولی ۱۳۴۶

نمره: ۱۴۲

رشت کارگزاری

خبر رسیده که دویست نفر از گارد احمر وارد انزلی شده و پاره [ای] [اقدامات کرده و اخیراً
به رشت آمده‌اند و نسبت به قنسول روس خیال تعرض دارند و مصمم آمدند به تهران و
اقداماتی می‌باشند. می‌دانید در این موقع که قشون روس ایران را تخلیه می‌کند دولت برای
فعليت دادن بی‌طرفی خود به تمام سرحدداران و مأمورین خود امر داده که از ورود دستجات
مسلح و غیر مسلح جداً ممانعت کنند و ورود این عده مخالف منظور دولت و بی‌طرفی است.
نظر به اوضاع حاضره روسيه و كشمکش بين دوسته، دولت همچو مصلحت دانسته که عجاله
هم نماینده بالشویکها را در دست داشته باشد و هم مأمورین قدیم را کماکان پیذیرد تا تکلیف
قطعی روسيه معلوم شود و از طرف دیگر حفظ و امنیت جانی و مالی مأمورین خارجه در ایران
از وظایف مسلمه دولت است و اگر بتا باشد این عده به طهران بپایند حتماً اقداماتی خواهد کرد
که مشکلات بزرگ برای دولت تولید می‌شود و نتایج وخیم دارد و شاید منجر به هزاران مضار و
مفادش بشود. فوراً به هر نوع مقتضی می‌دانید با مقامات لازمه مذاکرات مؤثره نموده نظریات
فرق را کاملاً تشریح و برای رجعت حضرات بد روسيه اقدامات نماید و قطعاً از عزیمت آنها به
طرف تهران که متضمون مشکلات فوق العاده برای دولت است جلوگیری و از خیالات آنها آنچه
استنباط کردید فوراً تلگراف کنید و همین طور سعی نمایید نسبت به قنسول روس حرکتی نکنند.

نوع مسوده	نامه
موضوع مسوده	وزارت امور خارجه
صیغه	نمره عمومی
باشگاه اسناد و کتابخانه ملی	نمره خصوصی
تاریخ ۱۸ آذر ۱۳۳۶	۱۳۳
آماره	کارتن ۴۶
دوسبه	ملحق

۳۹۰

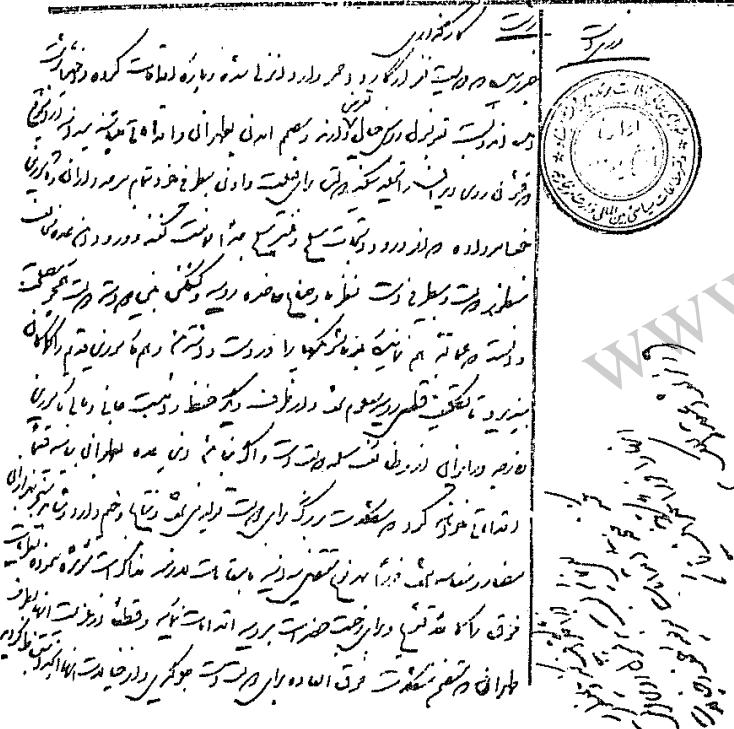
۳۸۹

نتیجه اقدامات سریعه خود و خیالات آنها را فوراً تلگراف نمایید.

(رمز شود اعتلاء الملک^۱)

حاشیه:

- فوری است.

شماره سند: ۱۶۲

فرستنده: وزارت امور خارجه

گیرنده: سفارت ایران در لاهه

موضوع: ورود قوای ارتش سرخ به ارزلی

تاریخ: ۲۱ جمادی الاول ۱۳۳۶

نمره: ۱۴۶

۳۹۱

کنید. البته، در موقعی که دولت بولشویک از طرف دولت بی‌طرف دیگر شناخته شود دولت ایران هم با کمال اشتیاق شناسایی آنرا استقبال خواهد نمود. نتیجه را اطلاع دهید. نمره. رمز شود. اعتلاء الملک!

۳۹۲

حاشیه:

-سواه است.

-ضبطی است.

lahé سفارت دولت علیه

به سفارت پطرگراد عیناً مخابره کنید. مسیو براوین نماینده دولت بولشویک وارد شده، دولت ایران او را به طور Officiel شناخته روابط کاری با او برقرار داشت. این ایام مشارالیه می‌خواهد به قوهٔ جبریه نمایندگی خود را به دولت ایران بقبولاند و برای این کار دویست نفر گارد احمر به رشت وارد نموده و چهل نفر هم به استرآباد آمدند. در ضمن مذاکرات می‌گوید بازهم به رشت و مشهد و سایر نقاط خواهند آمد که قونسلوهای روس را در ولایات و وزیر مختار و اجزای سفارتخانه را در تهران برداشته و مأموری بولشویک به جای آنها بگذارد. می‌دانید اقدام به چنین امری دولت ایران را به چه محظوراتی چهار می‌کند. اولاً دولت بولشویک هنوز به توسط هیچیک از دولت بی‌طرف شناخته نشده است. ثانیاً اقدام به قوهٔ قهریه از طرف یک دسته [ای] که هنوز رسمیت ندارد نسبت به نمایندگان رسمی که در امان دولت بی‌طرف ایران هستند دولت را مجبور به پاره [ای] اقدامات ضد خواهد نمود که نتیجه آن بس وحیم است و موجد و ممکن است انگلیسها به حمایت مأمورین سابق قشونی وارد نمایند و بعید نیست از قفقاز هم به حمایت آنها مجددًا قوهٔ وارد نمایند. با وجود این محظورات فوراً با مقامات مربوطه مذاکره ورود دستجات مسلح بولشویک‌ها را به خاک بی‌طرف ایران که مخالف حقوق است جداً پر تست نموده حکم اکید در رجعت دادن آنها و جلوگیری از اقدامات صادر

نامه عده می	۱۴۶
کارتن	۲۶
دوسیه	۲۶

وزارت امور خارجه	موسوع مسوده	نوع مسوده
اداره	۰۰	صیغه
بنادر برج	۱۳۳۶	پاک آواز کشند

شماره سند: ۱۶۳

فرستنده: کارگزاری انزلی و طوالش

گیرنده: وزارت امور خارجه

موضوع: سوء رفتار نظامیان روس در انزلی

تاریخ: ۲۶ جمادی الاولی / ۱۹ حوت ۱۳۳۶

نمره: ۱۳۹۳

مقام منيع وزارت جلیله امور خارجه

را پورتاً به عرض آن وزارت جلیله می رساند در این اواخر بتدریج از طرف روسیه
عده [ای] از بالشویکها به انزلی وارد و تشکیل کمیته ها داده و به موجب احکام صادره از آن
کمیته ها بعضی از ممتیع عایدات متعلق به روسها را در ایران در تحت اقتدار خود آورده اند. مثلاً
اداره پرت انزلی را در تحت تصرف درآورده و رؤسا و اجزای قدیم را خارج و از بالشویکها
جدید به جای آنان نصب نموده اند. ولی هنوز رئیس پرت را که اسمیلوف نام است تغییر نداده اند
و نیز اندکی دست تصرف به اداره لیانازنها داخل کرده اند.

ویس قونسلوگری روس از آنها بی نهایت ملاحظه می کند و در انجام اموراتی که راجع به
این کارگزاری است اقدامی نمی تواند بکند. به این واسطه اغلب امورات کارگزاری به عهده تعویق
افتاده است. محض اطلاع عرض شد امضاء: منوچهر^۱

حاشیه:

- اداره روس

- ضبط شود.

- به کمیته بالشویکها از طرف مسیو براوین توصیه لازم صادر کرد، فرمودند فرستادن آن مقتضی
نیست و ضبط شد.

۳۹۰

- به کمیته بالشویکها از طرف مسیو براوین توصیه لازم صادر کرد، فرمودند فرستادن آن مقتضی

۳۹۶

ضمیمه

وزارت امور خارجه

کارگذاری همام خارجه از ای وطوالش
مومنه شود چهارمین جلسه ۱۳۴۳
تیره ۱۳۴۳

اعلم من در این دستورت صدور امور خارجه

دستورت امور خارجه دستورت صدور امور خارجه از این دستورت صدور امور خارجه
برگردانی، تزال وارد و نگهداری آورده و در صورت احتمال صادره از این کشور
بهرانیان غایی است تحقیق برای اسلامیان ریخت اند از این آورده
مشهد امداده بست از این راه ریخت تصرف برآورده رئیس و افراد
خارج و از باشگاه مردمی که از این نفع نمایند می خواهد می خواهد
می سپریم بست تغیر ندارد اند وزیر امانت دستورت صرف برآورده
یعنی از این دستورت صورت می گیرد.

وزیر امور خارجه در این دستورت به نهاده و مصلحته دیده کارهای خود را انجام
می داشت این دستورت این امر را نهاده و نزد اینجا اینکه برآورده
کارهای خود را حقیقی اثبات نماید. بعدها این دستورت صورت می گیرد

لایل لایل لایل لایل

شماره سند: ۱۶۴

فرستنده: وزارت امور خارجه

گیرنده: کارگزاری استرآباد

موضوع: مداخلات قنسولگری روس در استرآباد

تاریخ: ۲۹ جمادی الاول ۱۳۳۶

نمره: ۸۴۳۰/۴۴۱۶

استرآباد به کارگزاری خارجه

دریاب مخالفت قنسولگری روس دایر به برقراری اسم شب برای عابرین و متعددین که حکومت برای جلوگیری از عدم انتظام و استقرار امنیت در شهر این تدبیر را اتخاذ نموده است برطبق رایپر شما مورخه ۲۴ صفر نمره ۷۱۲ مراتب در ضمن یادداشت به سفارت روس اشعار و برمداختات بی رویه قنسولگری در امور داخلی اعتراض شده بود. اینک از سفارت مشارالیها جواباً اشعار می دارند که چون در آن موقع به واسطه وجود نظامیان روس در آنجا ممکن بود و مسئله اسم شب مابین نظامیان و پلیسها سوء اتفاقی تولید نماید این بود که قنسولگری با این امر رضایت نمی داد. ولی چون حالیه نظامیان از آنجا رفته اند حکومت می تواند هر ترتیبی که برای حفظ امنیت و آسایش اهالی شهر لازم است به عمل آورند و ضمناً قنسولگری نیز دخالت خود را در امور داخلی جدا تکذیب می نماید. تفصیل به وزارت جلیله داخله اشعار و تقاضا کرده که مراتب را به حکومت استرآباد ابلاغ نمایند. شما هم با حکومت مذاکره کنید که هر طور برای محافظت انتظام و امنیت و آسایش اهالی بر شما مقتضی می دانند معمول دارند. امضاء: نصیرالدوله^۱. ۲۸ جمادی الاولی ۳۶ (اعتلاء الملک).

۳۹۸

حاشیه:

- تلگرافاً در تاریخ ۱۸ ربیع الاول جواب داده شده است.

۳۹۷

^۱. باگانی اسناد وزارت امور خارجه، سال ۱۳۳۶ ه.ق، کارتن ۴۶، دوسيه ۱.

شماره سند: ۱۶۵

فرستنده: کارگزاری انزلی

گیرنده: وزارت امور خارجه

موضوع: ورود بشویکها به انزلی

تاریخ: ۵ حمل (۳۰ جمادی الاول) ۱۳۳۶

نمره: ۳

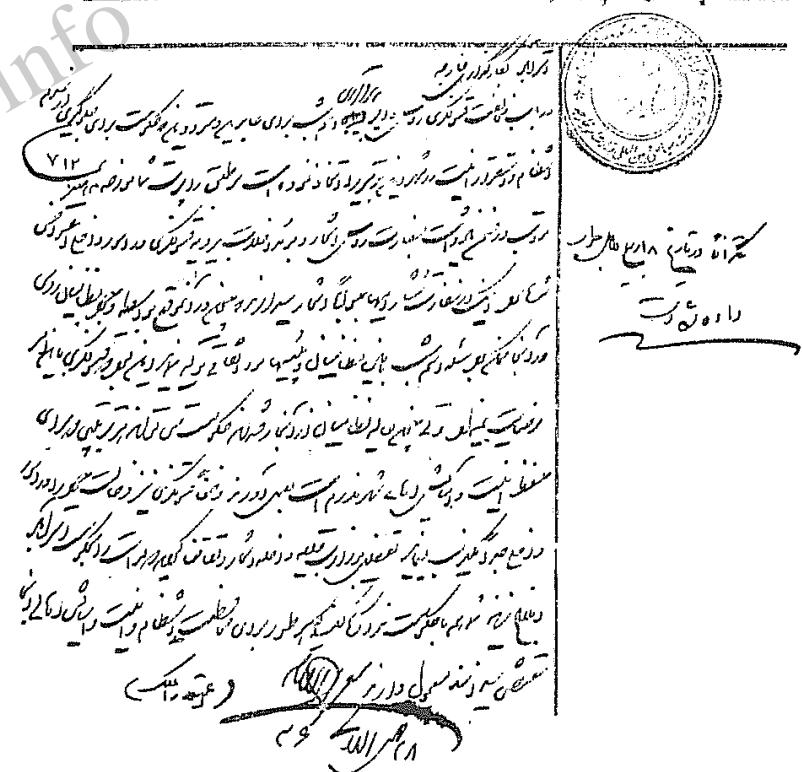
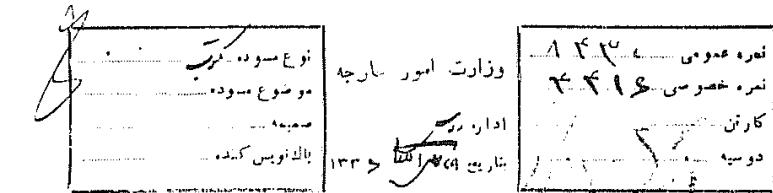
مقام منبع وزارت جلیله امور خارجه

تقریباً سیصد نفر سرباز بالشویک بتدربی آمده و در انزلی اقامت دارند و از برای خودشان کمیته مخصوص تشکیل داده و مقداری هم از مهمات جنگی را در تحت تصرف درآورده‌اند و احتمال می‌رود همان اقداماتی که در رویه کرده‌اند در اینجا هم بکنند، مثل تصرف بانک و تصرف اداره پست و تبعید بعضی از اتباع روس. با کمیته آنها مذاکره لازمه به عمل آمد که نگاهداشتن این عده در اینجا برای چه چیز است. اظهار می‌دارند برای حفظ خودمان از حمله اتباع برات او ف است. دوازده روز قبل چهل نفر قزاق ایرانی و شصت نفر سرباز از رشت با انزلی فرستاده شد که از ورود اشخاص نظامی در انزلی ممانعت نمایند. محض استحضار خاطر خطیر مبارک عرض شد. منوجهر^۱

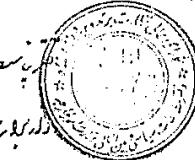
حاشیه:

- اداره روس

- ۱۱ جوزا به اداره روس رسیده، ضبطی است.

۴ رکن اداری ایران
لشکر خان
۱۳۳۶ شهربدری

سازمان اسناد پژوهشی

مذکور شفیع نظر سر برگشته ببرگشته داد لزمه آنست مبلغ
در اینجا مذکور شد که تغیرات مذکور شده در مقدمه این نزدیک
و در حق تصرف مملکت ایران از احلاص معرفی اول لعنت شده
درست شده که از در زمینه این مذکور شد تصرف آنکه و صرف الله
پرست دستیمه نظر این بخش رسی. با اینکه این نهاد که از این طبق
که این مذکور شده در زمینه این مذکور شد را در اینجا
باید خلاصه کرد زنده آینه باید برات زنده هر
چهارمین قرآن لایلانه رئاست نهاده از نهاده هر
صله در هر ده آشنه صرفه می داد لزمه نهاد نهاد نهاد نهاد

ظاهر خاطر بر کل معرفه شده باشد

لاره لاره

شماره سند: ۱۶۶

فرستنده: کارگزاری قزوین

گیرنده: وزارت امور خارجه

موضوع: ورود بالشویکها به ایران (سود)

تاریخ: ۱۲ جمادی الثانیه ۱۳۳۶

نمره: ۹۷۱

از قزوین

سیصد بالشویک دیشب، وارد از عقب هم قوای جنگل می‌رسد. قوای انگلیس را در
همدان دوهزار می‌گویند. ۴ حمل، نمره ۸، اقتدار الملک^۱

حاشیه:

- به موجب تحقیقات در همدان فقط یکصد نفر نظامی انگلیس هست.
- اداره تحریرات روس از مقام منيع حضرت وزارت پناهی کسب تکلیف نمایید.
- به عرض رساندم فرمودند این خبر تأیید شده، ضبطی است.

۱. بایگانی استاد وزارت امور خارجه، سال ۱۳۳۶ ه. ق، کارتون ۶۴، دوسيه ۲۶.

وزارت امور خارجه
اداره دائزه
سورخ ۱۳۳۶ حمل شه
نمره ۹۷۱
ضمه

۴۰۳

در ترین

سیصد پانزیک دیشب وارد از عقب آم خوار جنگ میرسد
خوار جنگ را در همان کشور زیست می‌نماید

امیر احمد بن محمد بن فخران
امیر احمد بن محمد بن فخران
امیر احمد بن محمد بن فخران

۴۰۴

شماره سند: ۱۶۷

فرستنده: کارگزاری رشت

گیرنده: وزارت امور خارجه

موضوع: ورود بالشویکها به انزلی (تلگراف)

تاریخ: ۱۸ حمل ۱۳۳۶ (۲۴ جمادی الثانی ۱۳۳۶)

نمره: ۱۳۹

وزارت خارجه، در بادکوبه جنگ فی مایین بالشویک و مسلمین در جریان و تاکنون غلبه
بالشویک، یکهزار و هفتصد نفر اتباع ایران بر حسب تصمیم قوൺ‌سول‌گری آنجا شب یکشنبه ۲۵
وارد انزلی، فردا هم قریب هفت هزار نفر وارد خواهد شد. ۱۷ حمل، نمره ۱۳۹، فدوی مهدی
فرخ

حاشیه:

- اداره تحریرات به وزارت داخله اطلاع دهید.

شماره سند: ۱۶۸

فرستنده: وزارت امور خارجه

گیرنده: وزارت داخله

موضوع: ورود بالشویکها به اanzلی

تاریخ: ۴ ربیع‌الثانی ۱۳۳۶

نمره: ۴۰۰۴/۱۷۹۸

به وزارت داخله

از کارگزاری رشت تلگرافاً اطلاع می‌دهند که به واسطه منازعه مابین بالشویکها و مسلمین در بادکوبه یکهزار و هفتصد نفر از اتباع ایران بر حسب تصمیم قونسولگری دولت علیه در بادکوبه شب یکشنبه ۲۵ جمادی‌الثانی وارد اanzلی شده، فردا هم قریب هفت هزار نفر دیگر وارد خواهند شد. مقتضی است از طرف آن وزارت جلیله احکام لازمه در تهیه وسایل آسایش آنها به حکومت گیلان صادر فرمایند.

امضاء: از طرف

(اعتلاء‌الملک)

نحوه کتاب سامانه				نحوه نبره ۱۶۸
اداره تأکیان دولت عالیه ایران				نحوه نبره ۱۶۸
از	غیره قبض	عدد آنات اورین اسر	آوارین و موصول	سنه ۱۳۳۶
بجزت	کره‌گران	۱۱	۱۲	۱۷

نحوه نبره ۱۶۸
اداره تأکیان دولت عالیه ایران
بجزت کره‌گران
کارگزاری رشت
با این نحوه نبره ۱۶۸
در بادکوبه یکهزار و هفتصد نفر از اتباع ایران بر حسب تصمیم قونسولگری دولت علیه
وارد خواهند شد. مقتضی است از طرف آن وزارت جلیله احکام لازمه در تهیه وسایل آسایش آنها به حکومت گیلان صادر فرمایند.
وزیر امور خارجه
وزارت داخله

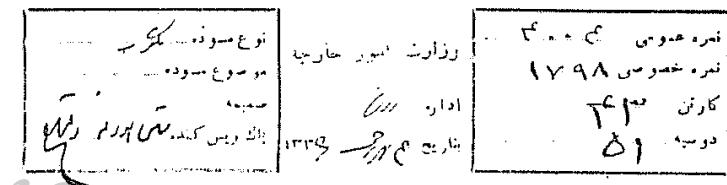
شماره سند: ۱۶۹
 فرستنده: کارگزاری رشت
 گیرنده: وزارت امور خارجه
 موضوع: ورود بالشویکها به انزلی (سوداگزارش)
 تاریخ: ۶ ربیع الاول ۱۳۳۶
 نمره: ۱۱۸

از رشت

به واسطه واقعه بادکوبه و ورود مهاجرین و دخول ارامنه در حزب بالشویکها وضعیات عمومی انزلی خطرناک و با جزئی غفلت عین قضیه بادکوبه در انزلی و رشت تجدید خواهد شد.
 چاکر ۱۵۰ نفر قراق و سرباز به انزلی فرستاده بودم. یکصد نفر دیگر به قوای آنجا افزوده و حکومت نظامی هم اعلام شد. ارامنه را خواسته آنها اطمینانات کافی دادند که به هیچ وجه خلاف تصمیمات حکومت رفتار نکرده و حتی لازمه مساعدت را هم خواهند کرد. ولی مستدعی است اگر تصویب می فرمایند با مسیو براوین مذاکره شود که به رئیس کمیته بالشویک انزلی تلگراف نماید که ارامنه بالشویک را با نماینده آنها به فوریت به بادکوبه رجعت بدھند. زیرا که خود آنها محرك اغتشاش هستند. راپورت مفصل این قضیه را با اقدامات فدوی توسط پست به عرض می رسانم. ۲۵ حمل، نمره ۲۰۷ مهدی فرخ^۱

حاشیه:

- اداره تحریرات روس مذاکره و تلگراف شد.
- ولی لازم است شما هم قدغن نمایید. ارامنه و اشخاص مجھول الهویه را نگذارند وارد خاک

نامه دستور
 دلارگزاری رشت گاهه نامه به بادکوبه بادخشنادی این بارگاه رسمند بازگردان
 آنها معمتم نزد این اداره بحضور قائم مقام این بارگاه متعین نمایند و این بارگاه
 از این نزدیک زیر نظر اداره نزدیک دارد خواهش مفهومی نزد اداره مسند
 این نامه در تبریه بهتر نمایند همراه این بارگاه مسند باشند مدار رخت
 زیر نظر اداره

(همه ملت)

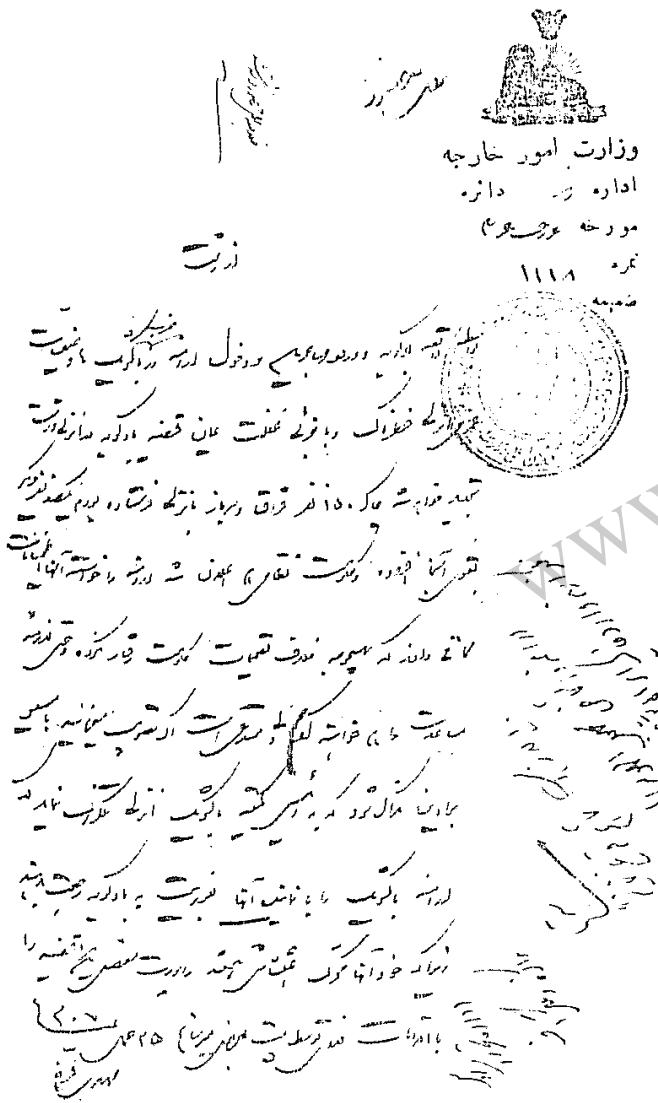
ایران شوند.

- خلاصه برای حضورنوشته شد.

- برای حضور

۴۰۹

۴۱۰

شماره سند: ۱۷۰

فرستنده: کارگزاری کل آذربایجان

گیرنده: وزارت امور خارجه

موضوع: کشتار مسلمانان بادکوبه (سواد راپرت اردبیل)

تاریخ: ۹ ربیع ۱۳۳۶

نمره: ۱۱۳۶

از اردبیل

رایپورت تلگرافی که از امین تذکره آستانه به این کارگزاری رسیده عیناً درج می‌شود. خبر دهشت‌ناک بادکوبه که راجع به قبل [قتل] چندین هزار نفر مسلمان بود بی‌اندازه باعث هیجان عمومی شده و قلوب عامه از ارامنه منزجر و یک عده که در آستانه بودند یک شخص نامعلوم دونفر آنها را با تیر مقتول، کمیته آستانه فوراً در صدد جلوگیری برآمده، ارامنه را جمع آوری نموده و در تحت مراقبت می‌باشند. ۲۰ ج ۲ [جمادی الثاني] نمره ۲، شهاب الكتاب. نمره ۷۹

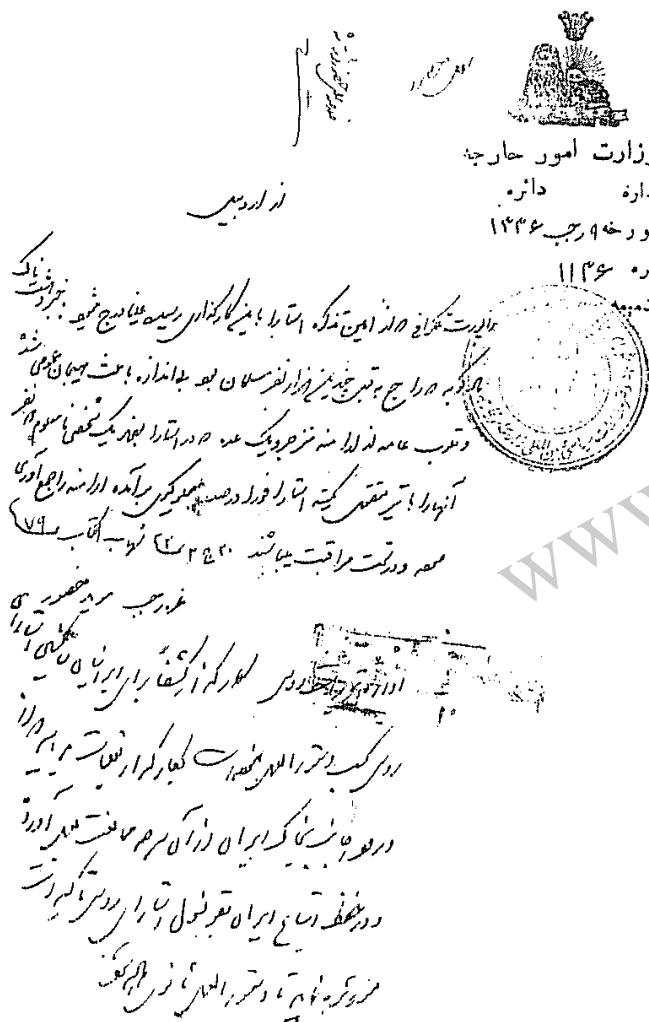
غره رجب، مؤید حضوراً

حاشیه:

- اداره تحریرات روس کارگزار کشفا برای ایرانیان ساکنین آستانه روس کسب دستورالعمل نموده است. به کارگزار تعليمات بدجید که از ورود اجانب به خاک ایران از آن سرحد ممانعت به عمل آورده و در حفظ اتباع ایران به قونسول آستانه روس تأکیدات مؤثره نماید تا دستورالعمل ثانوی داده شود.

- خلاصه برای حضور نوشته شد.

- برای حضور

شماره سند: ۱۷۱

فرستنده: وزارت امور خارجه

گیرنده: کارگزاری رشت

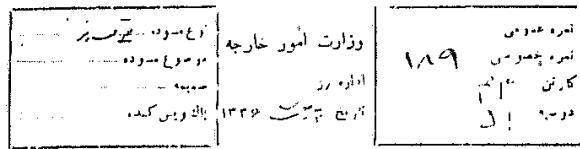
موضوع: ورود بالشویکها به ازلى

تاریخ: ۲۰ ربیع‌الثانی ۱۳۳۶

نمره: ۱۸۹

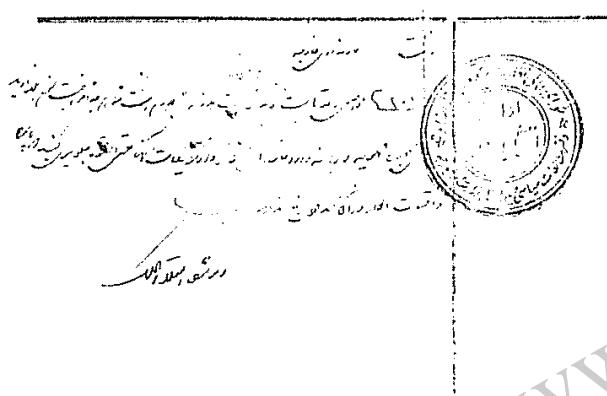
رشت کارگزاری خارجه

نمره ۲۰۷ واصل، اقدامات و مذاکرات لازمه شد. لازم است شما هم جداً مراقبت نموده نگذارید اشخاص مجھول الهیه و ارامنه وارد خاک ایران شوند و از تحریکات آنها حتی القوه جلوگیری کنید که پاره [ای] واقعات ناگوار در آن حدود رخ ندهد. نمره، رمز شود، اعتلاء الملک^۱

۴۱۴

۴۱۳

۴۱۴

۱. بایگانی استناد وزارت امور خارجه، سال ۱۳۳۶ هـ، ق، کارتن ۴۳، دوسيه ۵۱

شماره سند: ۱۷۲

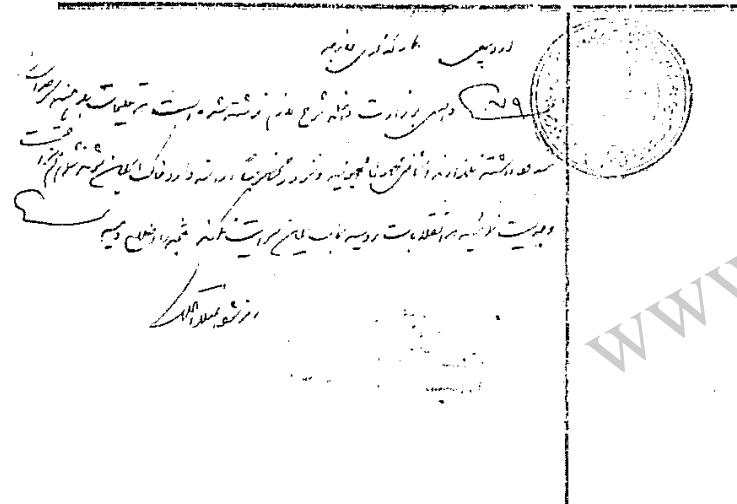
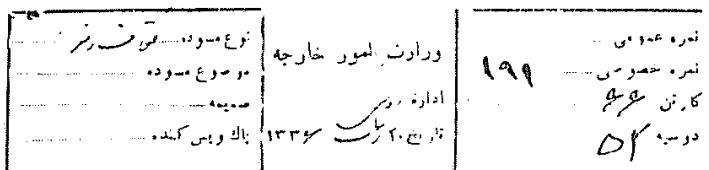
فرستنده: وزارت امور خارجه

گیرنده: کارگزاری اردبیل

موضوع: ورود اتباع روس به خاک ایران

تاریخ: ۲۰ ربیع‌الثانی ۱۳۳۶

نمره: ۱۹۱

۴۱۵

۱. بایگانی اسناد وزارت امور خارجه، سال ۱۳۳۶ ه. ق، کارتن ۶۶، دوسيه ۵۱

اردبیل کارگزاری خارجه

نمره ۷۹ واحد، به وزارت داخله شرح لازم نوشته شده است که تعليمات بدنه سرحدات را مسدود داشته نگذارند اشخاص مجہول الهیه و شرور مخصوصاً ارامنه وارد خاک ایران شوند. شما هم مراقبت و جدیت نمایید که انقلابات روسيه به خاک ایران سرایت نکند.

نتیجه را اطلاع دهید نمره ۱

حاشیه:

- رمز شود اعتلاء الملک

موضوع: ورود اتباع روس به خاک ایران

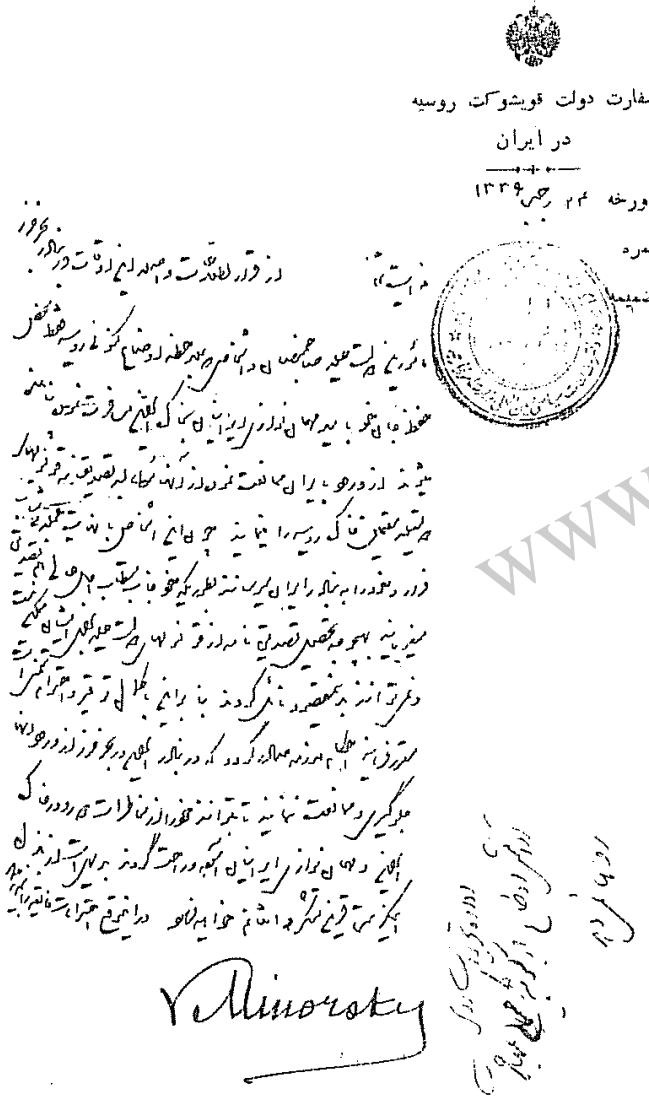
تاریخ: ۲۴ ربیعہ ۱۴۳۶

نمره: —

فدايت شوم از قرار اطلاعات و اصله اين اوقات در بنادر بحر خزر مأمورین دولت عليه صاحب منصبان و اشخاصی که به ملاحظه اوضاع کشوری روسیه فقط محض حفظ جان خود به اميد مهمان تواري ایرانیان به خاک ایران مسافرت نموده پناهندگی شوند از ورود به ایران ممانعت نموده از آنها مطالبه تصدیق نامه قومنسولهای دولت علیه مقیمین خاک روسیه را می تمايند. چون این اشخاص با نهايیت عجله و شتاب فرار و خود را به بنادر ایران می رسانند، به طوری که خود جناب مستطاب اجل عالی هم تصدیق می فرمایند به هیچ وجه تحصیل تصدیق نامه از قومنسولهای دولت علیه برای ایشان ممکن نیست و نمی توانند بدین مقصود نایبل گردند. بنابراین، با کمال توقیر و احترام متممی است مقرر فرمایند احکام لازمه صادر گردد که در بنادر ایران در بحر خزر از ورود آنها جلوگیری و ممانعت تمايند تا بتوانند خود را از مخاطرات [با] ورود در خاک ایران و مهمان تواري ایرانیان آسوده و راحت گردد. بدیهی است از بدل این مکرمت قرین تشکر و امتنام خواهید فرمود. در این موقع احترامات فایقه را تجدید می تمايند. امضا!

حاشیہ:

- اداره تحریرات روس آرامش اوضاع پادکوبه دیگر مجالی، یه مهاجرت روسها نمی دهد.

شماره سند: ۱۷۴

فرستنده: وزارت امور خارجه

گیرنده: قونسولگری بادکوبه

موضوع: سوء رفتار بالشویکها در بادکوبه و آستارا و لنکران

تاریخ: ۲۶ ربیع الاول ۱۳۳۶

نمره: ۹۶۳۲/۵۰۲۲

لازمه اوامر سریعه در جلوگیری از رفتار سوء بالشویکها نسبت به اتباع ایران و مسلمین صادر نمایید و آنچه در قوه دارید برای این امر خیر و حفظ حقوق و نوامیس مسلمین در آستارا و لنکران و کلیه خاک فقفاز از قوه به فعل آورید و هرگاه لازم باشد مراتب را به تفلیس نیز اطلاع داده و نتیجه اقدامات و تعلیماتی که به آستارا و لنکران صادر می شود به وزارت خارجه زودتر راپرت دهید و اگنت لنکران و کارگزاری اردبیل را نیز از نتیجه مستحضر سازید.

امضاء: نصیرالدوله.^۱ ۲۵ ربیع الاول ۱۳۳۶

(اعتلاء الملک)

۴۱۹

۴۲۰

بادکوبه قونسولگری دولت علیه

از قرار تلگرافات متواله اخیراً پس از آنکه بالشویکها به آستارا و لنکران وارد شده برای پیشرفت مقاصد خود با اهالی بنای منازعه را گذارند، بدون ملاحظه از هویت و تابعیت اشخاص نسبت به ایرانیان آن حدود فجایع و مظالم فوق العاده وارد آورده اند همه روزه از اهالی لنکران و آستارا و کارگزاری اردبیل و اگنت دولت علیه در لنکران تلگرافات شکایت آمیز از تعدیات بالشویکها نسبت به مسلمین عموماً و به ایرانیان خصوصاً می رسد. اقدامات دولت در جلوگیری از این فجایع و مظالم فقط راجع به انسداد سرحدات و حفظ و صیانت اتباع ایرانیست که به حدود ایران آمده اند و از دست مرگ و چپال [چپاول] خلاص شده اند از قرار معلوم در این مقدمه و اقدامات بالشویکها حقوق ایرانیها بی اندازه پایمال شده است. اغلب از ایرانیها از اموال و خانه و زندگانی خود صرف نظر نموده برای فرار از مرگ دست ایل و عیال خود را گرفته به صحاری و حدود ایران فرار و پناهنده شده و می شوند. این نوع تعدیات با نظریه آزادی خواهی و حفظ حقوق همچوواری و احترام حقوق اهالی بی طرف شهرها منافات کلی دارد. وزارت خارجه در اینجا با نماینده بالشویکها مذاکره نموده و مشارا لیه با نهایت تأسفی که اظهار داشته است شرحی به کمیته بالشویک بادکوبه نوشته که لفأ عین آن ارسال گردید. برآن قونسولگری لازم و واجب است که هرچه زودتر کاغذ مذکور را به موقع خود رسانیده با اقدامات جدی و مذاکرات

^۱. بایگانی استناد وزارت امور خارجه، سال ۱۳۳۶ ه. ق، کارتون ۶۶، دوسيه ۲۶.

نمره عدومی	۳۲
نمره خصوصی	۵۰۲۳
کارتن	۶۶
تاریخ	۱۳۳۶
دوسیه	۲۹
وزارت امور خارجه	نوع مسوده
	مو صう مسوده
	صادره رسی
	باک و بس کنند، مسی هر دو
	تاریخ ۱۲ مهر ۱۳۳۶

شماره سند: ۱۷۵

فرستنده: کارگزاری اعزامی و طوالش

گیرنده: وزارت امور خارجه

موضوع: مداخلات بولشویکها در ایران

تاریخ: ۱۰ شعبان ۱۳۳۶

نمره: ۱۶۶

مقام منیع وزارت جلیله امور خارجه

کمیته بالشویکها در هفتم شهریاری خواستند نماینده [ای] در بانک استقراراًصی بگذارند.
رئیس بانک قبول نکرد. مشارالیه را با پنج نفر اجزا بانک که تبعه روس بودند برده در غازیان
توقف کردند. قونسلوگری استخلاص آنها را از فدوی خواست. چاکر به معیت حاکم با کمیته
مذاکره کرده، پس از یک روز توقیف آنها را مستخلاص نمودیم. ولی کلیتاً بالشویکها دست از
اقدام و عقیده خودشان برنداشته با وجودی که به آنها خاطرنشان کردیم که بیشتر وجهه بانک
متعلق به ملت ایران است و وظیفه دولت علیه است که از آنها حمایت بگند هنوز قانع نشده‌اند و
حکومت هم برای حفظ بانک بر عده مستحفظین افزوده است. امضاء: منوچهر.

حاشیه:

- روس

- ضبطی است.

وزرات امور خارجه

کارگزاری نهاد خارجه ازلى و طوالش

موافق ۱۰ شعبان ۱۳۳۶

امروزه پنجم شنبده

سازمان ملی امنیت ایران سپاه پاسداری از خارجه
با این نام بزرگ آواره همچو رئیس جمهوری اسلامی ایران
باید نهاد خارجه ازلى و طوالش را با خود میگیرد و این سازمان
با این نام بزرگ آواره دشمنی را با خود میگیرد و این سازمان
از هر زمانی برخواست که این سازمان را با خود میگیرد
وقتی این سازمان را با خود میگیرد از زمان
در عصیانه مکانت نیز برخواست که این سازمان را با خود میگیرد
پس از این مکانت را با خود میگیرد از زمان
در زمانی که این سازمان را با خود میگیرد از زمان

نهاد خارجه با خود مکانت را با خود میگیرد از زمان
نهاد خارجه با خود مکانت را با خود میگیرد از زمان

نهاد خارجه با خود مکانت را با خود میگیرد از زمان

۴۲۴ ۴۲۳

شماره سند: ۱۷۶

فرستنده: کارپردازی عشق آباد
گیرنده: وزارت امور خارجه
موضوع: تأمین امنیت اتباع ایران
تاریخ: ۲۲ جوزا (۲۰ شعبان) ۱۳۳۶
نمره: ۲۵۵

مقام منبع وزارت جلیله امور خارجه

یکی از وقایع مهم اخیره تجاوز گارد احمر عشق آباد به خاک ایران بود. سبب عدمه این حادثه هم پلیتیک دزپرسوری و غارتگری شجاعالدوله قوچانی است که از طرفی به شاه محمد باجگیرانی فرمان مباشرت داده است و از طرف دیگر سلطان نام کرد را مأمور آن جا کرده است! این سیاست کردی و بهانه دفع فاسد به افسد اسباب جنگ مابین شده، بیچاره رعایای باجگیران و بردر و سایر نقاط سرحدی قوچان را از خانه و آشیانه دور و متواری کرده است... خود بنده هنگام مسافرت باجگیران جمعی دهاقین بردری را دیدم؛ با اطفال و زنهاشان در صحراء علف می خوردند و زبان و جرأت تظلم را نداشتند! شاه محمد و بستگانش از سلطان شکست خورده به آخال فرار کردند و چون سلطان مذکور از قاچاقچیهای معروف این سرحد است و ترکمنهای آبه عنق آباد هم بلا استثنای کوتربانیده و قطاع الطريق هستند. لهذا، با شاه محمدیها و جمعی سالداتهای گارد احمر همدست و مرتكب حمله و تجاوز به باجگیران شدند

بنده وقتی از واقعه مستحضر شدم که کمیته سالداتها تهیه و تدارک اعزام توپخانه و قشون را به سرحد دیده بود و جداً در صدد سرکوبی «اشاره سرکش باجگیران» افتاده، هیجان فوق العاده داشت. بدون اتلاف وقت مشغول به اقدامات شدم و به کمیته سالداتها رفته، شرحی

راجع به روابط کردهای با جگیران و تراکمہ قره‌دماغ و عشق آباد اظهار نمودم و از خامت نتایج اعزام قوای نظامی به خاک ایران حضرات رامطلع ساختم و اعمال سالداتهای متجاوز را بادقت تنقید و تقبیح نمودم. برای اصلاح مسئله به اتفاق رئیس گمرکات با جگیران و سه نفر نماینده از طرف کمیته مرکزی عشق آباد به سرحد رفیم و سلطان مباشر را با سایر رؤسای ادارات هراسان و آماده برای فرار دیدیم!

نتیجه اقدامات را تلگرافاً به وزارت جلیله و ایالت خراسان در موقع خود اطلاع داده‌ام و به تصدیق تمام مطلعین و تجار اگر آن جدیت و جان فشانی به موقع را ننموده بودم چیزی از چندین میلیون مال التجاره موجوده در باجگیران باقی نمی‌ماند و رشته این تجاوز بالشویکها سردرازی پیدا می‌کرد.

لذا سه طفرا صورت پروتوكل و اولتیماتوم قونسولگری و صورت مجلس عذرخواهی و ترضیه هیئت کمیساريای آخال را تقدیم حضور مبارک می‌دارم.

متأسفانه وزارت جلیله داخله تا به حال خاتمه به این واقعه نداده، برعکس سلطان راه زن [راهزن] را به لقب بیگی و رتبه نایب‌الحاکمه ملقب فرموده‌اند. می‌گویند مبلغی هم انعام نقدی به مشارالیه مرحومت شده است! بنده تقاضای ترفع رتبه برای خود نمی‌کنم همین قدر مستدعی هستم به عنوان تشویق و برای امیدواری جمعی هموطنان مظلوم اعدام فوری تری در اعاده امنیت این سرحد معظم بفرمایند و قوچان را از شرارت‌های چند نفر دزدهای زغفرانلو مستخلص و آسوده فرمایند. کارپردازی دولت علیه در کل ترکستان!^۱. امضاء

حاشیه:

- اداره تحریرات روس تمجید فرماید. جواب بدھید اقداماتی که در اجرای وظایف مأموریت خود راجع به قضیه سرحد با جگیران نموده‌اند محل تمجید است. وزارت امورخارجه در همان

اوقات شرح مؤکدی دایر به فراهم آوردن و موجبات امنیت و انتظام آن سرحد و طرد و تبعید اشخاص که وجودشان را محل آسایش و محرك فساد دانسته به وزارت داخله نوشت و به ایالت خراسان هم تعليمات لازمه داده شد. البته از اقداماتی که ایالت خراسان در عزل و توقيف شجاع‌الدوله و دستگیری مفسدین نمود، اطلاع حاصل گردید. با این ترتیب وزارت امورخارجه امیدوار است که دیگر واقعه ناگواری در آن سرحد رخ نداده و اسباب آسایش اهالی کاملاً فراهم باشد.^۱

۱. در مورد باسخ این مراسله، رجوع شرد به سند شماره ۱۹۶.

۱. بایگانی استاد وزارت امورخارجه، سال ۱۳۳۶ ه. ق، کارتن ۴۱، دوسيه ۳۹.

سیاست

وزارت امور خارجه ایران
کار پردازی منطقه آباد

تاریخ ۲۴ شهربند سال ۱۳۵۶

صیغه شناسنامه اپرداد کاربرد

کمیته فنی وزارت میراث فرهنگی

سیاست

کمیته فنی نهضه اهلزاده گارد افغانستان آید بانگ کاربرد کرد - عین شعر
خواسته ۲۹ هشتاد و دو در درود گلگن شیخ العرویه و مجاز است که در برابر نشانه
گلگن از فن میثراست داده است دلایل این گلگن از گلگن افغانستان، نگردید از این چنان
آن آنست که در بهائیت رفع فانی باشد اینکه هنوز هیچ چیزی در میان
و برآورده از این طبقه تقریباً نداشته است و نیز کاربرد ...
روز بیان احکام موقت یا گلگن افغانستان در درود را در اینجا نهاده
میخواهند و زبان و قویت این شعر است (شاعر دیلمانی) اینکه هنوز هیچ چیزی
گلگن ندارد که نه دلایل این نیز که از فنا ماقبل چون مردگان اینکه هنوز هیچ چیزی
این اینست این بعد اینکه کنترل این شعر و لایحه اینها را نهاده اند و چنان دلیل
نهاده است؛ گاردنگ این است دلایل این که از گلگن شعر است - ۱۵۰/۱
بنده دفتر نزد امام کاظم علیه السلام که نگهداشت این امام را در آن داشتم و دلایل این
برهم دیده بود و پیش از صعود وی که گردید «امیر و میرزا گلگن» خوانده
فرملایح این داشت. بدون نایاف وقت شنیدن این مقاله است که میگذیرم

۴۲۸

۴۲۷

بی این رفته شور را بی روال کرد و گلگن و تا کنونه دینه گردید اینه نزدیم و نه
نمیست نتایج اخون قارنله را که این حضرت را لایحه نهاد و همچنانه آن را گذشت
و تسبیح نمیم. گلگن اصلی است بدین تأثیر گلگن ایشانه داشت گلگن ایشانه داشت
کمیته را کنترل کرد این باید این را ششم دلایل این نیزه ایشانه داشت این داشت
کلکن و نزدیم!

نمیگردید، تا اینکه این نیزه داشت گلگن داشت فریاد داشت گلگن داشت
آنکه این نیزه و چهار گلگنی بیست و چهار فریاد نیزه را نخواهد داشت همچنانه نیزه داشت
برخوده گلگن ایشان نیزه داشت این نیزه گلگن داشت این نیزه داشت این نیزه داشت
آن نیزه ایشان نیزه داشت پدر گلگن داشت این نیزه داشت این نیزه داشت این نیزه داشت
کلکن بیش ایشان را لایحه نیزه داشت گلگن داشت این نیزه داشت این نیزه داشت
نمیگردید این نیزه داشت گلگن داشت این نیزه داشت این نیزه داشت این نیزه داشت
دو بیت نیزه ایشان گلگن داشت این نیزه داشت این نیزه داشت این نیزه داشت
نمیگردید این نیزه داشت
از یکی از این دو بیت نیزه داشت این نیزه داشت این نیزه داشت این نیزه داشت
کلکن و نزدیم!

شماره سند: ۱۷۷

فرستنده: کارگزاری انزلی و طوالش

گیرنده: وزارت امور خارجه

موضوع: روسها در انزلی و تصاحب عمارت صدری

تاریخ: ۹ سرطان / ۲۰ رمضان ۱۳۳۶

نمره: ۲۸۴

۴۲۹

دارد و مقر حکومت است. اگر بناشد، نماینده‌های دولت روس مجدداً آنجا را به وسائل مختلفه
تصرف کنند، بد در انتظار جلوه خواهد کرد. امضاء: منوچهر^۱

حاشیه:

- روس

- دولت ایران حق دارد وجه اجاره چندین ساله آنجا را مطالبه کرده و عمارت را هم تصرف
نماید. با سفارت در این باب مذاکره کرده و زمینه را مساعد نموده به وزارت داخله بنویسید که به
نایب‌الحاکم مه امر بدهند که آنجا را متصرف شود.

مقام منیع وزارت جلیله امور خارجه

خطاط آن وزارت جلیله مستحضر است عمارت صدری که یکی از بهترین بناهای اینجا
و متعلق به دولت است تقریباً بیست سال قبل نمایندگان دولت روس عنفاً تصاحب کرده‌اند و به
واسطهٔ بی‌بالاتی به درجه‌ای^۱ مخربه شده بود که ویس قونسلگری در اداره لیانازف متزل
کرده بود. فقط آرشیو قونسلگری در آنجا بود و در چهار ماه قبل در صدد این بودند جای دیگری
برای قونسلگری تدارک نمایند. در همان ضمن بر حسب تقاضای حکومت کمیته به ویس
قونسلگری اخطار کرد که چون عمارت مذکور متعلق به دولت ایران است زود تخلیه نموده،
تسلیم حکومت نمایند. ویس قونسل هم فوراً اطاعت نمود، ولی به سفارت تلگراف کرد بلدیه
می‌خواهد مشارایه را از آنجا خارج نماید. در صورتی که هیچ قسم اقدامی از طرف بلدیه نشد
حکومت هم مبلغ هزار تومان از مالیه رشت گرفته آنجا را تعمیر کرد حالاً که از اینجا رفته‌اند
ویس قونسلگری به کارگزاری می‌نویسد که بر حسب دستور ژنرال قونسلگری رشت عمارت
صدری ملک وزارت خارجه روس است باید تخلیه و تسلیم ویس قونسلگری شود. چاکر آنجه
لازم بود در جواب ویس قونسلگری نوشتم و در ضمن اظهار داشتم که در این خصوص باید
به توسط سفارت به وزارت جلیله امور خارجه مراجعت شود. هرچه دستور داده شد به موقع اجرا
خواهم گذاشت. مقصود از عرض این عریضه این است عمارت مذکور بیست هزار تومان قیمت

^۱. با پگانی اسناد وزارت امور خارجه، سال ۱۳۳۶ ه. ق، کارتون ۴۳، دوسيه ۴۸.

۴۳۰

وزرات امور خارجه

کارخانه ایام حارجه ارزی و ملوانی
موذخه ۹ مرداد ۱۳۳۶ کیانی

مکالمه مخصوص وزارت امور خارجه
نهاد روابط خارجی همراه عرضه شدند از این تاریخ فرستنده میشوند
نهاد قدرتی که در فرستن این نظرخواهی و پیغام به سراسر جهان
نموده خود را باید در این مورد بگیرد و اعلام کند که در این مورد
دو ایام بعد از آن مدت از این تاریخ عبارتی ایمه و زنگنه ندانند
درین این متن پیشنهاد مدرست که این پیغام را برای نظرخواهی
مذکور شنیدن برداشت این اتفاق نتوانند پذیرفته باشند و از این
فرموده اند این پیغام را برای این اتفاق کوچک نگیرند و از این
وضع نایاب در مهر پیش از قدم اندام را طرف چند ماه میگذارند
که پیر نهاد را زد و نزد کرد که این پیغام علاوه بر این معرفت
بر زنگنه ایمه ایمه زنگنه که جزو این زنگنه و نگارش خود
مادر همکنند دارد این اتفاق را برای نزد این زنگنه معرفت نمایند

شماره سند: ۱۷۸

فرستنده: نایب کارگزاری آستانه

گیرنده: کارگزاری اردبیل

موضوع: تجاوزات بالشویکها به اهالی لنگران و آستانه (سوانح)

تاریخ: ۲۸ صیام ۱۳۳۶

نمره: ۷

مقام محترم حکمران کل مدظلله، کپیه کارگزاری محترم

از امروز صبح دعوای بالشویکها متارکه، با اینکه از سه طرف دهانیان اتباع روس را مورد حملات نموده بودند نتوانستند موفقیت حاصل نمایند. باز با چهل پنجاه نفر تلفات و زخمی مراجعت. کشتهای جنگی و آژوپلان نیز عجاله رفته از بالشویکها فقط صد و پنج نفر با توجه به در آستانه ایام باغیانده، اگر چه ظاهراً علامت ضعف از ناحیه بالشویکها ظاهر است؛ ولی احتمال ورود قوه ثانوی نیز برای آنها می‌رود. دو نفر مکاری و سه نفر زن ایرانی هدف گلوله بالشویکها در جنگ شده بودند. در این خصوص مشغول مذاکره، دیروز هم رئیس قشون را برای همین مسئله ملاقات و بقیه مذاکره به مجلس فردا موکول گردید. ۲۸ صیام، نمره ۷، عبدالله.

سوانح مطابق اصل است. اوضاع: ح زیدی

واراثت امور خارجه

میرزا کلیانی اردبیل
سید علی‌اکبر میرزا
مواد شرافت امیرخانی
مواد شرافت امیرخانی
دوره ۷

۴۳۳

۴۳۴

شماره سند: ۱۷۹

فرستنده: کارگزاری اردبیل

گیرنده: وزارت امور خارجه

موضوع: جنگ در آستانای روس

تاریخ: غره شوال ۱۳۳۶

نمره: ۴۵۳

مقام منع وزارت جلیله امور خارجه دامت شوکه

در تعقیب راپورت مورخه ۲۷ شهر رمضان ۱۳۳۶ نمره ۴۳۴ راجع به جنگ بالشویکها در آستانای روس، تلگرافی که از نیابت کارگزاری آستانه به تاریخ ۲۸ شهر مذبور به این کارگزاری رسیده، سعاد آنرا برای استحضار خاطر مبارک لفأً تقدیم داشت! امضا و سجع مهر.

حاشیه:

- روس

- خبطی است.

وزارت امور خارجه
کارگزاری اردبیل

موافق عزمه شوال ۱۳۳۶

نمره ۴۵۳

۴۳۵

۴۳۶

۴۳۶

شماره سند: ۱۸۰

فرستنده: کارگزاری اردبیل

گیرنده: وزارت امور خارجه

موضوع: درگیری بالشویکها در آستانه

تاریخ: ۱۵ شوال ۱۳۳۶

نمره: ۵۵۱

مقام منيع وزارت جلیله امور خارجه دامت شوکته

بازدهم شهر جاری بالشویکها محلات معروف ملا ریابا و سپیریاغ واقعه در آستانهای روس را که چند خانوار آنها هم اتباع ایران و بی طرف بوده اند، غفلتاً محاصره و قریب بیست خانه را آتش زده، بعد طرفین بنای زد و خورد را گذاشته و تا نصف شب جنگ دوام داشته است. ساکنین قرای آستانهای روس عموماً به خاک ایران پناهنده شده اند. بالشویکها منتظر ورود دو طیاره اثروپلان و توب گلوله کارزار هستند که مجدداً اقدام به عملیات نمایند! امضاء سجع مهر: کارگزاری مهام خارجه اردبیل و آستانه.

حاشیه:

- روس

- ضبطی است

وزارت امور خارجه

دفتر امور خارجه ارتباطات

تیر ۱۳۹۰ (۱۵ مهر ۱۴۰۰)

۱۵۱

مقام نماینده سفیر امور خارجه را برگزینه
وزارت امور خارجه

با ازدواج هرچه بسیار شدید امکان مسدود نموده باشد و پس از آن
استادار روس را به عنوان خانواده ای از ایران و چهار غلط
که اصرار و ترس پست خواهد داشت زندگانی خود را در روزهای
وقایع فتنه شنیده ایشان را بعد از طلاق خواهد خورد را در
بگذارد این پنهان شده اند و شوهر امیر امیر احمدی را از دل
روزگار از زاده شده همچو دادتم بگذشتند

له

شماره سند: ۱۸۱

فرستنده: وزارت امور خارجه

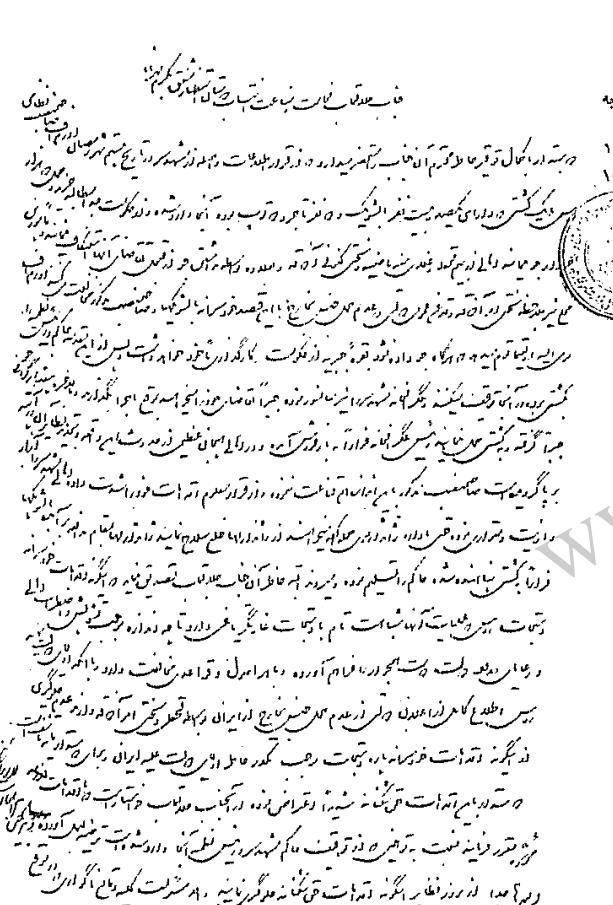
گیرنده: سفارت روس

موضوع: سوء رفتار بلشویکهای روسی با اهالی مشهدسر

تاریخ: ۲۲ شوال ۱۳۳۶

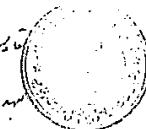
نمره: ۱۵۶۷۴/۲۳۶۲

جناب جلالتمام فخامت و مناعت انتساب دوستان استظهار مشق مکرم مهربانا
دوستاندار با کمال توپیر خاطر محترم آن جناب را مستحضر می دارد که از قرار اطلاعات
واصله از مشهدسر در تاریخ بیستم شهر رمضان، اورم اف صاحب منصب نظامی روس با یک
کشته که دارای یکصد و بیست نفر بالشویک و دو نفر تاجر و دوتوب بوده به آنجا وارد شده و از
حکومت جداً مطالبه خرید و حمل دوهزار خرووار جو می نمایند. اهالی از بیم قحط و غلای سنه
ماضیه و سختی کنونی آذوقه و به علاوه به واسطه نداشتن جو از قبول تقاضای آنها استنکاف
می نمایند و مأمورین محلی نیز به ملاحظه سختی امر آذوقه و قدغن عمومی دولتی در عدم
حمل جنس به خارج با این قصد خودسرانه بالشویکها و صاحب منصب مذکور مخالفت
می کند. اورم اف مومنی الیه اولتیماتوم می دهد که هرگاه جو داده نشود به قوه جبریه از حکومت
و کارگزاری مأمور خواهد داشت و پس از این مقدمه حاکم و رئیس نظمه را به کشته بوده در
آنجا توقيف می کنند و تلگرافخانه مشهد سر را نیز سانسور نموده و جبراً تقاضای خود را
می خواهند به موقع اجرا بگذارند و بالاخره مقدار گزافی جو جبراً گرفته و به کشته حمل
می نمایند. رئیس تلگرافخانه فراراً به بارفوش آمده و در اهالی هیجان عظیمی از حدوث این
واقعه و تجدید نظرای آن در آتیه بپیگردیده است. صاحب منصب مذکور به این اندازه هم قناعت
نموده و از قرار معلوم اقدامات خود را شدت داده، اهالی مشهد سر را آزار واذیت و متواری

نموده، حتی به اداره ژاندارمری حمله کرده، می خواهند از ژاندارمها خلع سلاح نمایند. ژاندارمها به مقام مدافعه برآمده، بالشویکها فراراً به کشتی پناهندۀ شده، حاکم را تسلیم نموده و می روند.

البته، خاطر آن جناب جلالتمام تصدیق می نمایند که این گونه اقدامات خودسرانه دستجات روس که عملیات آنها شباهت تام با دستجات غارتگر یاغی دارد، تا چه اندازه موجب تشویش و اضطراب اهالی و رعایای حدود دولت دوست همچو را فراهم آورده و با هر اصول و قواعدی مخالفت دارد و با آنکه اولیای دولت بهیه روس اطلاع کامل از اعلان دولتی از عدم حمل جنس به خارج از ایران به واسطه قحطی و سختی امر آذوقه دارند، عدم جلوگیری از این گونه اقدامات خودسرانه پاره [ای] دستجات موجب تکرار خاطر اولیای دولت علیه ایران و برای دولتدار مایه تأسف است. دولتدار به این اقدامات حق شکنانه شدیداً اعتراض نموده، از آن جناب جلالتمام خواستار است که با اقدامات مؤثره مقرر فرمایند نسبت به توھینی که از توقيف حاکم مشهدسر و رئیس نظمیه آنجا وارد شده است، ترضیه به عمل آورده و مرتکبین را به مجازات لازمه رسانده و بعدها جداً از بروز نظایر این گونه اقدامات حق شکنانه جلوگیری نمایند؛ والا مسئولیت کلیه وقایع ناگواری که در موقع مقاومت و دفاع مأمورین سرحدی دولت علیه از این قسم حرکات خودسرانه دستجات نظامی و غیر نظامی آن دولت بهیه رخ بدهد به عهده مسیبین آن خواهد بود. به انتظار نتیجه اقدامات حسنۀ احترامات فایقه را تجدید نماید.

سازمان امور خارجه
جمهوری اسلامی ایران
وزارت امور خارجه

شماره سند: ۱۸۲

فرستنده: وزارت امور خارجه

گیرنده: سفارت روسیه

موضوع: عمارت صدری در انزلی و تصالح آن بوسیله روسها

تاریخ: ۲۳ شوال ۱۳۳۶

نمره: —

یادداشت

خاطر محترم اولیای آن سفارت سنبه را مستحضر می‌دارد که عمارت صدری انزلی که یکی از بنای‌های دولتی آنجاست، قریب بیست سال بود که من غير حق عنفاً نمایندگان دولت بهیه تصرف کرده و در این مدت مأمورین دولت علیه هرچه به مقام مطالبه مال الاجاره و یا تخلیه آنجا برآمده‌اند موفق نگردیده و فقط برای حفظ مناسبات و احترام مقام ویس قونسولگری دولت بهیه از پاره [ای] اقدامات خودداری می‌نمودند. در این مدت به واسطه بی‌مبالاتی و عدم مواظبت ساکنین، آن عمارت مذکور به درجه [ای] مخروبه و از حیز انتفاع افتاده بود که ویس قونسولگری دولت بهیه اخیراً آنجا را قابل سکونت ندانسته در اداره لیانا زوف منزل نموده و فقط آرشیو ویس قونسولگری را در آنجا باقی گذاشده و در صدد بودند محل دیگری تهیه نمایند که آنجا را تخلیه کنند و تقریباً در چهار ماه قبل نظر به این ملاحظه و تقاضای اداره بلدی ویس قونسولگری روس عمارت صدری را تخلیه نموده، به محل دیگر نقل مکان نمود.

حکومت انزلی نیز پس از تخلیه عمارت مذکور مبلغ یک هزار تومان از مالیه دولت اعتبار گرفته و آنجا را تعمیر و قابل سکونت نموده، اکنون از ویس قونسولگری انزلی به کارگزاری آنجا می‌نویستند که بحسب دستور قونسولگری رشت عمارت صدری متعلق به دولت روس بوده، باید آنجا را تخلیه و تسليم ویس قونسولگری نمایند. اگرچه عدم صحبت اظهار